

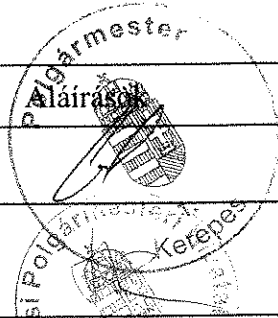

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

S ü r g ö s s é g i i n d í t v á n y

20. napirendi pont

Döntés Pályázatok benyújtása tárgyában

Ülés dátuma:	2021.11.25.
Ülés típusa:	nyílt
<i>Mötv. 46. § (1) bekezdése alapján.</i>	
Munkaterv szerint:	nem
Előterjesztő:	Gyuricza László Róbert polgármester
<i>Az Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 20/2019. (X.24.) önkormányzati rendelet 21. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján</i>	
Készítette, közreműködött:	dr. Fügedi Réka, jegyző
Tárgyaló bizottság:	Pénzügyi, Ügyrendi és Fejlesztési Bizottság
Nemzetiségi önkormányzat joga:	nem kell nyilatkoznia
Szükséges szavazati arány:	egyszerű többség
Kerepes, 2021.11.23.	
Gyuricza László Róbert Polgármester	
Az előterjesztés ellen törvényességi kifogást nem emelek. dr. Fügedi Réka jegyző	

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

Tisztelt Képviselő-testület!

I.

Kerepes Város Önkormányzata 2021. februárjában, a 33/2021. (II.18.) Kt. hatáskörben hozott polgármesteri határozat alapján pályázatot nyújtott be a Széchenyi 2020 keretében megjelent „Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése c. VEKOP-6.1.1-21 kódszámú pályázati kiírás keretében. Az Önkormányzat pályázatát elfogadták, és idén ősszel szerződéskötési fázisba érkezett. Tekintettel arra, hogy az aláírt szerződés visszaküldésének határideje szűk volt, így nem volt lehetőség a szerződéstervezetet a Képviselő-testület rendes ülésére előterjeszteni, ezért kérem a T. Képviselő-testület utólagos jóváhagyását a szerződés aláírására. A szerződés az előterjesztéshez mellékelten csatolásra került, ebből megállapítható, hogy a tervezett új bölcsőde a szilasligeti nagyréten, önkormányzati területen valósulna meg 590.471.329. Ft értékben. A szükséges infrastruktúra kiépítése az Önkormányzata feladata saját költségen, ebbe beletartozik az út és a közművek kiépítése. Tekintettel arra, hogy a pályázat megvalósítása határideje 2023. május vége, így szükséges minél előbb elkezdni a projekt megvalósítását.

II.

Meghirdetésre került a 2021-2027-es programozási időszak keretén belül két olyan pályázati felhívás, amelyek segíthetnék Kerepes fejlődését. Az egyik felhívás – TOP Plusz 2.1.1-21 – Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése tárgyában lehetőség adódott 100 %-os finanszírozás keretében pályázni az önkormányzati intézmények épületeinek korszerűsítésére. Előzetesen felmértük az intézményvezetőkkel a lehetőségeket, és élve a lehetőséggel pályázatot nyújtanánk be mind az óvodák, mind a Szabó Magda Művelődési Ház és Könyvtár épületeinek fejlesztésére. Amennyiben a T. Képviselő-testület hozzájárul a pályázat benyújtásához, az intézményvezetőkkel egyeztetve összeállítjuk a pályázat anyagát benyújtásra.

A másik pályázati lehetőség – TOP Plusz 3.3.1-21 – Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése. E pályázat keretében a bölcsőde és az óvodák fejlesztésére lenne lehetőség. Amennyiben a T. Képviselő-testület hozzájárul a pályázat benyújtásához, az intézményvezetőkkel egyeztetve összeállítjuk a pályázat anyagát benyújtásra.

A két pályázati felhívás az előterjesztéshez mellékelten megküldésre került.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megvitatására és a határozati javaslatok elfogadására!

1. határozati javaslat

.../2021. (X.28.) Kt. határozati javaslat:

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja a Széchenyi 2020 keretében megjelent „Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése c. VEKOP-6.1.1-21 kódszámú pályázati kiírás keretében megkötött támogatási szerződést. A Képviselő-testület felkéri Gyuricza László Róbert polgármestert a projekt megvalósításához szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2021.12.31.

Felelős: Gyuricza László Róbert polgármester

2. határozati javaslat

.../2021. (X.28.) Kt. határozati javaslat:

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete dönt arról, hogy pályázatot nyújt be a TOP Plusz 2.1.1-21 – Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése és a TOP Plusz 3.3.1-21 – Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése tárgyában meghirdetett pályázati felhívások alapján.

A Képviselő-testület felkéri Gyuricza László Róbert polgármestert a pályázati anyag előkészítésére és benyújtására és a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2022.01.31.

Felelős: Gyuricza László Róbert polgármester

Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

TOP_Plusz-3.3.1-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	Támogatási kérelmet nyújthatnak be a bölcsődei, óvodai ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások fenntartói/fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az épületek tulajdonosai, akik megfelelnek a Felhívás 1.1. pontjában foglaltaknak.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Infrastruktúra fejlesztés és eszközbeszerzés.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem.
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus mellékletek szerinti megyék településein, kivéve a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 29 420 000 000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló kormányhatározat alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató és mellékletei (pénzügyi összesítők), a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, valamint a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, vagy a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	6
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	6
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?.....	6
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	7
2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?.....	7
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	8
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	9
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	22
3. A finanszírozással kapcsolatos információk	23
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	23
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?.....	23
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	23
4. A projektvégrehajtás időtartama	23
4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?.....	23
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	23
5. Mérföldkövek, indikátorok	24
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?	24
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	25
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	26
6.1. Mire nem kapható támogatás?	26
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	26
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	29
6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?	29
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	29
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	29
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	29
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?.....	29
7. Elszámolhatóság	30
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	30
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?	31
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	31
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?	33
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?.....	34
7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?	37
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	38
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	38

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	38
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	38
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	40
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	40
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	40
10. További információk	40
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?	41
10.2. További dokumentumok	41
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	42
12. Csatolandó melléletek listája	42
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	42
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	43
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	43
13. A felhívás szakmai melléletei	43
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése	43
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:	44
13.3. További melléletek	45

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A Felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be a **bölcsődei/óvodai ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások fenntartói/fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az épületek tulajdonosai**, amennyiben az alábbi támogatást igénylők körébe tartoznak:

- a) Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 31);
- b) Helyi önkormányzatok és társulásaik (GFO 321, 327);
- c) Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok és társulásaik (GFO 351, 353, 371, 373);
- d) Egyházi jogi személy (GFO 55);
- e) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 529, 563, 565, 569);
- f) Közalapítvány (GFO 561);
- g) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572, 573, 575, 576, 599);
- h) Önkormányzat többségi² tulajdonában lévő vállalkozások (GFO 11).

A támogatási kérelmet benyújthatja az **intézmény, szolgáltatás fenntartója**, amennyiben a lehetséges támogatást igénylők körébe tartozik. Ha az intézmény, szolgáltatás fenntartója különbözik az intézménynek, szolgáltatásnak helyet adó épület tulajdonosától, abban az esetben az épület tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor.

A 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések³ esetén új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhelyek létrehozására (beleértve: új intézmény/telephely/szolgáltatás/csoport létesítését, bezárt telephely újrainyitását) irányulóan **nem nyújtható be támogatási kérelem** olyan intézmény/szolgáltatás férőhelybővítésére/kialakítására vonatkozóan, melyek tervezett fenntartói⁴:

- Helyi önkormányzatok és társulásaik (GFO 321, 327);
- Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok és társulásaik (GFO 351, 353, 371, 373);
- Egyházi jogi személy (GFO 55).

A támogatási kérelmet benyújthatja az **intézménynek, szolgáltatásnak helyt adó épület tulajdonosa**, amennyiben a tulajdonos és a fenntartó is a fenti támogatást igénylők körébe tartozik. Ha az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa különbözik az intézmény fenntartójától, abban az esetben az intézmény fenntartójának hozzájáruló nyilatkozata szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor.

Amennyiben **bérelt épületben** történik a fejlesztés, és a bérelt épület tulajdonosa nem tartozik a támogatást igénylők körébe, a támogatási kérelem benyújtására kizárólag a fenntartó jogosult. A fenntartónak ebben az esetben is a támogatást igénylők körébe kell tartoznia.

Csak eszközbeszerzést tartalmazó támogatási kérelem esetében a támogatási kérelem benyújtására kizárólag az intézmény fenntartója jogosult, akinek a támogatást igénylők körébe kell tartoznia.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet a projektelőkészítés, projektmenedzsment, közbeszerzés és műszaki ellenőr tevékenységek megvalósítására az alábbi szervezetek:

- i) Megyei önkormányzat (GFO 321);
- j) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- k) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 57; GFO 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

² Amennyiben a tulajdoni hányada eléri az 51%-ot.

³ A támogatási kérelem benyújtásakor a Belügyminisztérium rendelkezésre álló legfrissebb állandó lakosság szám nyilvántartási adatai alapján: <https://nyilvantarto.hu/hu/statisztikak?stat=kozerdeku>

⁴ A 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések az új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhelyek létrehozására önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (Recovery and Resilience Facility, RRF) keretében meghirdetett felhívásra nyújthatnak be támogatási kérelmet.

- l) Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
 - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal (társulás esetén településenkénti bontásban), amennyiben releváns.
 - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
 - c) óvoda esetében a Felhívás 1.1. d) – h) alpontjaiban felsorolt fenntartói kör nem jogosult támogatásra, ha nem rendelkezik a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti köznevelési szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal⁵.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítéhető meg támogatás, amely:
 - a) megvalósítási helyszíne Budapest és a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
 - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely megvalósítására korábban az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból – az adott épületre/épületrészre – vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére vagy az intézmény/szolgáltatás meglévő férőhelyeinek bővítésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
 - c) olyan tevékenység megvalósítására irányul, amely a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (Recovery and Resilience Facility, RRF) keretében támogatható, a Felhívás 1.1, valamint 13.1. pontjában kifejtettek alapján. Amennyiben a Felhívás keretére benyújtandó támogatási kérelem olyan bölcsődei intézmény/szolgáltatás fejlesztésére irányul, amely a RRF keretében támogatásra került vagy az RRF keretére támogatási kérelem benyújtása tervezett, szükséges a fejlesztések lehatárolását a megalapozó dokumentumban bemutatni.
 - d) olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztésére irányul, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.

⁵ A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (2) szerint: Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes köznevelési feladatokat ellátó hatóság, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
 - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
 - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)
3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
 1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
 2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

A) Bölcsődei ellátások (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodai intézmények fejlesztése, beleértve:

- a) új intézmény/telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely létesítése,
- b) bezárt telephely/feladatellátási hely újra nyitása,
- c) meglévő telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely fejlesztése,
- d) meglévő férőhelyek bővítése:
 - d1) bölcsőde, mini bölcsőde esetén legalább egy csoportszobával, a családi bölcsőde esetén egy új családi bölcsőde indításával való férőhely bővítés,
 - d2) óvoda esetében legalább egy új, 20 fő befogadására alkalmas csoportszobával történő férőhelybővítés.
- e) eszközbeszerzés:
 - e1) bútorok és egyéb berendezési tárgyak (pl.: udvari játékok; utcabútorok; játéktároló), eszközök (pl.: fejlesztő eszközök, egyéb jogszabályi kötelezettség miatti eszközbeszerzés) beszerzése közvetlenül a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai neveléshez kapcsolódóan,
 - e2) informatikai eszközök és kapcsolódó szoftverek, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzése a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai nevelési munkához kapcsolódóan,
 - e3) óvodák esetében élménypedagógiai módszerek alkalmazásához, a gyermekek komplex személyiségfejlődéséhez, illetve az iskola megkezdéséhez szükséges készség- és képességfejlődéshez szükséges fejlesztő játékok, egyéb eszközök beszerzése.

Az A) a) - d) alpontokban megnevezett tevékenységek keretében támogatható:

- 1) meglévő épület/helyiség felújítása, korszerűsítése (beleértve az épületgépészeti, épületvillamossági és épületszerkezeti fejlesztéseket),
- 2) meglévő épület/helyiség átalakítása,
- 3) meglévő épület/helyiség bővítése,
- 4) ingatlankiváltás,
- 5) új építés,
- 6) ingatlanvásárlás,
- 7) udvar, játszóudvar felújítása, kialakítása (pl.: kerítés, kert építése, javítása; zöldterület-fejlesztése, növelése, ivókút építése, fizikai aktivitásra építő programok infrastrukturális hátterének kialakítása).

Új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhely létrehozása – beleértve: új intézmény/telephely/szolgáltatás létesítését (A) a) pont); bezárt telephely újra nyitását (A) b) pont); meglévő férőhelyek bővítését (A) d) d1) pont) – **önkormányzati** (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) **és egyházi** (GFO 55) **fenntartó esetében, kizárólag a 3000 fő alatti lakónépességű települések esetében támogatható.**

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) **Akadálymentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 2) **Infokommunikációs akadálymentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 3) **Azbesztmentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 4) **Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az energiahatékonysági szempontok érvényesítésére vonatkozó feltételek alapján.
- 5) **Nyilvánosság biztosítása.**

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) **Főzőkonyha vagy tálaló/melegítő konyha infrastruktúra fejlesztése** és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése
- 2) **Kerékpár támaszok és tárolók kiépítése, korszerűsítése**
- 3) A hatályos jogszabályokban minimálisan előírt számú **parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely fejlesztése**
- 4) **Megújuló energiaforrások kialakítása**
- 5) **Beléptető-, kamera- és riasztórendszer kialakítása, fejlesztése**
- 6) **Járműbeszerzés** (A Felhívás 2.3. C) 4) pontjában meghatározott elvárások teljesülése esetén támogatható.)
- 7) A **bölcsődei ellátási formák alapfeladatain túli szolgáltatás** (kizárólag játszócsoport és időszakos gyermekfelügyelet) **kialakítása**
- 8) **Gyermekpancsoló, szabadtéri zuhany létesítése, fejlesztése**
- 9) **Tanmedence felújítása, bővítése** (kizárólag óvodai intézmény esetén)
- 10) **Babakocsi tároló létesítése**
- 11) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény **weboldalainak fejlesztése, kialakítása**

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

A) Az önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

A1) Általános feltételek a bölcsődei, óvodai ellátásra vonatkozóan:

1) **Egy projekt keretében igényelhető támogatás:**

- a) egy vagy több bölcsődei/mini bölcsődei intézmény egy vagy több telephelyen való kialakítására, férőhelybővítésére, fejlesztésére; több telephely összevonását egy telephelyre; vagy
- b) egy vagy több családi bölcsődei szolgáltatás kialakítására, férőhelybővítésére, fejlesztésére; vagy
- c) egy vagy több óvodai intézmény egy vagy több feladatellátási helyének elsősorban fejlesztésére, indokolt esetben férőhelybővítésére, esetleg kialakítására, újrainvitására. (Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozatával lehet támogatást igényelni óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újrainvitása, új óvodai intézményegység vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozása esetén.)

Külön-külön támogatási kérelemben javasolt benyújtani a bölcsődei intézmények, szolgáltatások / az óvodai intézmények fejlesztését, azonban ha:

- a fejlesztendő, létrehozandó intézmények/szolgáltatások egy épületben működnek vagy fognak működni, vagy
- a fenntartó vagy a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdonosa azonos,

a támogatást igénylő döntése alapján a fejlesztések benyújthatóak egy támogatási kérelemben is.

- 2) **Legalább egy önállóan támogatható tevékenység megvalósítása kötelező a támogatási kérelemben meghatározott feladatellátási helyenként/ telephelyenként/ szolgáltatásonként.** Választható tevékenység csak akkor támogatható, ha a fejlesztendő intézmény/szolgáltatás esetében önállóan támogatható tevékenység is betervezésre került a projektbe.
- 3) **Jelen felhívás keretében kizárólag bölcsődei ellátások** (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) **és óvodai ellátás fejlesztése támogatott.** Amennyiben a fejlesztendő intézmény/szolgáltatás más nem támogatható funkcióval egy épületben működik vagy kerül elhelyezésre, kizárólag a támogatható bölcsődei ellátáshoz/óvodai ellátáshoz kapcsolódó helyiségek, épületrészek fejlesztése számolható el. **A nem támogatható tevékenység, funkció esetén az építési és kapcsolódó projekt-előkészítési és szolgáltatási költségeket** a Felhívás 6.2. fejezet 4) alpontja alapján **arányosítani szükséges.**
- 4) Az olyan **közös használatú helyiségekben** (pl.: öltözők, folyosók), ahol több szolgáltatás működik együtt és ezek között van olyan szolgáltatás, amely nem támogatható, és az arányosítás nem lehetséges a közös térhasználat miatt, ebben az esetben az ott lévő támogatható szolgáltatás miatt az adott helyiség fejlesztése teljes mértékben támogatható, elszámolható. A közös helyiségben együtt működő szolgáltatások leírását és gyakorlati működésüket a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
- 5) **Építési beruházás (beleértve: a nem engedélyköteles beruházást, valamint építési engedély köteles beruházást) esetén** helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás kötelező, melyet a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. Új építés, átalakítás és bővítés esetén felhasználhatóak a Lechner Tudásközpont honlapján közzétett bölcsődei koncepció- és kiviteli mintatervek is.
A rövid műszaki leírásnak tartalmaznia kell:
 - az épület és telekadatokat;
 - a helyiséglistát m² adatokkal;
 - a tervezett infrastrukturális fejlesztések szöveges leírását külön részletezve az akadálymentesítési és energiahatékonysági beruházásokat; valaminta fotódokumentációt a meglévő állapotról.
- 6) **A megvalósuló tevékenységek célja,** hogy az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva **csökkentsék a hozzáférhetőség területi különbségeit,** megteremtsék az egészséges

környezet és a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeit, és ezzel **biztosítva legyen a minőségi szolgáltatásokhoz való – kirekesztés nélküli – hozzáférés.**

7) **Kizárólag épületenergetikai korszerűsítésre irányuló projektek lehatárolási elvei:**

Többségi önkormányzati tulajdonban és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság tulajdonában álló épület esetén kizárólag az épület energetikai korszerűsítésére vonatkozó tevékenységek (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) tervezésekor a támogatást igénylő döntése alapján a projekt benyújtható a releváns TOP_Plusz-3.3.1 konstrukció keretén belül vagy a TOP_Plusz-2.1.1 energetikai konstrukcióra. **(Nyilatkozat épületenergetikai korszerűsítésről)**

- a) Amennyiben a támogatást igénylő a TOP_Plusz-3.3.1 konstrukcióra kívánja benyújtani támogatási kérelmét, abban az esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy: a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2021-2027 tervezési időszak TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióból támogatást.
- b) Amennyiben a támogatást igénylő a TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióra kívánja benyújtani támogatási kérelmét, abban az esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy: a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a TOP_Plusz-3.3.1 konstrukcióból támogatást, és az épületenergetikai korszerűsítéseket és azok költségeit, számláit elkülönítve tartja nyilván. Ez esetben a projektbe bevonni tervezett épületeknek meg kell felelnie a TOP_Plusz-2.1.1 konstrukcióban részletezett tulajdonviszonyra vonatkozó követelményeknek.

A TOP_Plusz-3.3.1 konstrukció keretében támogatható funkcióknak helyet biztosító **nem többségi önkormányzati tulajdonban és/vagy nem többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság(ok) tulajdonában lévő épületek kizárólag energetikai korszerűsítését tartalmazó projektek a KEHOP Plusz keretében támogathatóak.**

- 7) Kizárólag azok a projektjavaslatok támogathatóak, amelyek a **felhívás célkitűzéseivel összhangban álló tevékenységeket tartalmaznak**, és **helyi szükségleteken alapulnak**. A felhívás nem támogat olyan projektjavaslatokat, melyek kihatásukatlan kapacitásokat eredményeznek.
- 8) A fejlesztés **nem eredményezheti már meglévő funkcionális** (nevelési, gondozási célú) **helyiségek számának vagy területének csökkentését**, ez alól kivétel lehet, ha a helyiségek mérete az átalakítással nem veszélyezteti a nevelési, gondozási feladatok ellátását.
- 9) A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani a Felhívás mellékletei között szereplő segédlet alapján készítendő **Megalapozó dokumentumot**, melynek célja információ nyújtása a támogatási kérelem megalapozottságáról, finanszírozási és megvalósíthatósági elemeiről.

Elvárás, hogy a megalapozó dokumentumban bemutatásra kerüljön a megvalósítás utáni fenntartás, működés és működtetés biztosítása, amelynek legalább az alábbiakra ki kell térnie:

- a) Szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés min. 5 éves fenntartásának biztosításához.
 - b) Pénzügyi oldalról kérjük, a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását.
- 10) Önkormányzati tulajdonban lévő, korábban bölcsődeként/óvodaként működtetett **épület újrainyítása** esetén a támogatási kérelem benyújtásához képviselő-testületi határozat szükséges, amely az épület bölcsődei/óvodai funkcióval történő újrainyításával kapcsolatos döntést tartalmazza. A határozatot a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. Óvodai épület újrainyítása az Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozatához kötött.

11) **Ingatlankiváltás** esetén:

- a) a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni, hogy a kiváltandó telephely/feladatellátási hely meglévő férőhelyszámának megtartása indokolt-e, vagy a jövőben az új telephely/feladatellátási hely vonatkozásában várhatóan növekszik-e az igény a férőhelyekre.
- b) a létesítendő/bővítendő épületnek/épületegyüttesnek legalább a kiváltandó telephely/feladatellátási hely épületének/épületeinek minden bölcsődei/óvodai tevékenységhez kapcsolódó funkcióját teljeskörűen el kell látnia, tehát az új építés/bővítés az adott tevékenységhez kapcsolódó feladat-, kapacitás- és funkciósökkenést nem eredményezhet, továbbá az új építésű épületnek meg kell felelnie a hatályos jogszabályok és a szabványok előírásainak.
- c) a támogatást igénylőnek a kiváltott ingatlan vonatkozásában igazolnia szükséges az új építés/ingatlankiváltás feltételeinek meglétét a második mérföldkőig, még akkor is, ha a kiváltott funkció a bölcsődei/óvodai neveléshez kapcsolódó intézmény, szolgáltatás már meglévő telephelyén/feladatellátási helyén bővítés során kerül kialakításra.

12) **Új épület építésére az alábbi esetekben kerülhet sor:**

- a) Új telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely létesítése esetén:
 - ha a támogatást igénylő nem rendelkezik az intézmény/szolgáltatás létesítéséhez szükséges épülettel; vagy
 - ha rendelkezik a szükséges épülettel, de az nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van.
- b) Már működő telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely fejlesztése esetén:
 - ha az épület, amelyben a fejleszteni kívánt ellátás jelenleg is működik, telekhatáron belül nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van, és a támogatást igénylő az ellátás befogadására alkalmas más épülettel nem rendelkezik.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát az illetékes megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének igazolásával (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy az Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja. **(Nyilatkozatok, igazolások új épület építése esetén)**

13) **Ingotlanvásárlás** kizárólag önkormányzatok, a 2011. évi CLXXV. törvény alapján Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek, egyházi jogi személyek részére, és csak kivételes esetekben lehetséges, ha a támogatást igénylő alá tudja támasztani, hogy nem áll rendelkezésére olyan ingatlan, amelyet a gyermekek ellátására tudna hasznosítani. Ennek szükségességét a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni!

Ingotlanvásárlás költsége a támogatási kérelemben kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a Felhívás 2.1 pontjában felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínéül szolgál. A megvásárolt ingatlan a projekt fenntartási időszak végéig nem idegeníthető el.

14) **Eszközbeszerzésre vonatkozó elvárások:**

- a) **Bútorok és egyéb berendezési tárgyak** (pl.: udvari játékok; utcabútorok; játéktároló), eszközök (pl.: fejlesztő eszközök, egyéb jogszabályi kötelezettség miatti eszközbeszerzés) beszerzése abban az esetben támogatható, amennyiben az közvetlenül kapcsolódik a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai neveléshez.

a1) Bölcsődei ellátások esetében:

- Az egyes bölcsődei ellátások működtetéséhez szükséges berendezési tárgyakat, eszközöket és a kötelező minimum felszerelések jegyzékét a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete tartalmazza.
- Támogatható a kötelező (minimális) felszerelési jegyzékben nem szereplő, de az intézmény/szolgáltatás szakmai programjában meghatározott foglalkozások megtartásához, a kisgyermek ellátáshoz szükséges, és a

kisgyermeknevelők által használatos eszközök, egyéb eszközök beszerzése is.

- Bölcsőde, mini bölcsőde esetén a kötelező (minimális) felszerelési jegyzéket kiegészítő, a Magyar Bölcsődék Egyesülete által meghatározott ajánlást is javasolt figyelembe venni az eszközbeszerzés esetén: <https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/Felszerelési%20jegyzék%20ajánlas.pdf>

a2) Óvodai ellátás esetében:

- A kötelező (minimális) helyiség- és eszközjegyzéket a Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete, valamint a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről szóló jegyzék tartalmazza: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/Tanevkezdes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elrhető_reesz.pdf
- A kötelező (minimális) felszerelési jegyzékben meghatározott eszközök és felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel, melyet indokolni szükséges a „Beszerzendő eszközök listája” c. dokumentumban.
- Támogatható a kötelező (minimális) felszerelési jegyzékben nem szereplő, de az intézmény pedagógiai programjában meghatározott foglalkozások megtartásához, a nevelési munkához szükséges, és a pedagógusok által használatos eszközök, egyéb eszközök (pl.: a környezettudatos nevelést, és a közlekedésbiztonságot elősegítő eszközök) beszerzése is.

a3) A felhívás keretében kizárólag olyan játszótéri eszközök beszerzése számolható el, amelyek tanúsítvánnyal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy a megjelölt célcsoport (0-3 éves és 3-6 éves korosztály) igényeinek megfelelnek a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet alapján.

a4) A Felhívás keretében használt eszközök, egyszer használatos eszközök és forgóeszközök beszerzése nem támogatható, így az ilyen jellegű tételek költsége nem elszámolható (még akkor sem, ha jogszabály kötelezően írja elő azok rendelkezésre állását)!

- b) **Informatikai eszközök és kapcsolódó szoftverek, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzése** abban az esetben támogatható, amennyiben azok a bölcsődei neveléshez, gondozáshoz, óvodai nevelési munkához kapcsolódnak.
- c) A projekt keretében beszerzendő eszközöket a **Beszerzendő eszközök listája** c. dokumentumban szükséges feltüntetni.

A2) Bölcsődei ellátásokra vonatkozó elvárások:

- 1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a bölcsődei **csoportszoba hasznos alapterületének gyermekeként legalább 3 m²-nek** kell lennie.
- 2) A **bölcsődei, mini bölcsődei csoportban és családi bölcsődében** nevelhető, gondozható gyermekek létszámára vonatkozó előírásokat a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46. §-a, 49. §-a és 51/F. §-a tartalmazza. A Felhívás keretében a fejlesztéssel (beleértve a felújítás, átalakítás, új építés, bővítés eseteit is) érintett csoportszobának:
 - bölcsőde esetében legalább 12 fő, legfeljebb 14 fő,
 - mini bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 fő,
 - családi bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 főbefogadására kell alkalmasnak lennie.
- 3) Férőhelybővítést célzó fejlesztés esetén a **bővítés minimális mértéke** – a támogatási kérelem benyújtása szerinti kiinduló állapothoz képest – **legalább egy bölcsődei, mini bölcsődei csoportszoba, vagy egy új családi bölcsőde** létrehozása.
- 4) Az egyes bölcsődei ellátások működtetéséhez szükséges **helyiségek és kötelező (minimum) eszközök listáját** a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete tartalmazza.

- 5) A **játszóudvar** úgy kell kialakítani, hogy alapterülete lehetővé tegye a bölcsődei gyermekcsoport egyidejű befogadását és egészséges, biztonságos körülmények közötti tevékenységét. Amennyiben a többcélú óvoda-bölcsődeként működő bölcsőde vagy mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a 3 éven aluli gyermekek számára.
- 6) **Szolgáltatói nyilvántartással kapcsolatos előírások:**
- Meglévő bölcsődei intézmény/szolgáltatás fejlesztése, férőhelybővítése esetén feltétel a szolgáltatói nyilvántartásba történt bejegyzés.
 - Új intézmény/szolgáltatás létrehozása esetén a projekt záró beszámoló elfogadásának feltétele az intézmény/szolgáltatás szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése.
- 7) **Bölcsődei módszertani szakértő bevonására vonatkozó előírások:**
- A bölcsődei ellátást nyújtó intézmények (bölcsőde és mini bölcsőde), valamint szolgáltatások (családi bölcsőde) kialakítását és férőhelybővítését célzó fejlesztések esetében, a projekt tervezésébe és a szakmai kivitelezés nyomon követésébe bölcsődei módszertani szakértő bevonása kötelező.
 - A bölcsődei, mini bölcsődei ellátásokra kijelölt módszertani szervezet a Magyar Bölcsődék Egyesülete; míg a családi bölcsődei ellátásra kijelölt módszertani szervezet a MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete (a továbbiakban: módszertani szervezet).
A támogatást igénylőnek szükséges megkeresni – a projekt fejlesztési tartalmától függően – az érintett módszertani szervezetet, mely az adott területen kijelöli az a) pontban meghatározott szakértőt.
Magyar Bölcsődék Egyesületének elérhetőségei:
 - email: palyazat.mbemodszertan@gmail.com
 - székhelye: 1119 Budapest, Tétényi út 46/48.
 MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesületének elérhetőségei:
 - email: modszertan@macske.hu
 - székhelye: 8000 Székesfehérvár, Budai út 56/a.
 - A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani azt az együttműködési megállapodást, amelyet a támogatást igénylő és a módszertani szervezet kötött. A megállapodás sablonok a felhívás mellékletét képezik.
 - A módszertani szakértő projekt tervezésében és szakmai kivitelezés nyomon követésében történő részvételére vonatkozó igazolásokat (benyújtott dokumentumok megfelelőségéről szóló szakértői igazolásokat) szükséges benyújtani a releváns mérőföldkönl⁶. A bölcsődei módszertani szakértő együttműködéséről szóló emlékeztetőt a projekt záró beszámolóhoz szükséges benyújtani.
- 8) **Bölcsődére vonatkozó további szabályok:**
- A bölcsőde működhet bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.
 - A bölcsőde tervezésére, új építésére, illetve más épületből történő kialakítására, átalakítására, bővítésére vonatkozó előírások megtalálhatóak:
 - a nevelési intézmények tervezési előírásairól szóló szabványban (hivatkozási szám: MSZE 24210-1:2012),
 - az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben (továbbiakban: OTÉK), valamint
 - a vonatkozó szakmai ágazati jogszabályban⁷.
 A bölcsőde tervezésénél, új építésénél, fejlesztésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál, bővítésénél az OTÉK előírásainak és az MSZE 24210-1:2012 szabványnak, vagy azzal egyenértékű építési és műszaki megoldásnak az alkalmazásával kell eljárni, azzal a feltétellel, hogy a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3 m²/gyermek. A fenti előírásoknak való

⁶ A támogatási kérelem beadásához szükséges tervek elkészítésében való közreműködésről szóló igazolást legkésőbb az első mérőföldkönl⁶ig szükséges benyújtani. A projekt szakmai kivitelezés nyomon követésében való részvételről szóló igazolást legkésőbb a projekt fizikai befejezésének mérőföldkönl⁶ig szükséges benyújtani.

⁷ 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

megfelelőséget a műszaki dokumentációhoz mellékelten csatolt tervezői nyilatkozattal kell igazolni. Szabvánnyal egyenértékű építési és műszaki megoldás alkalmazása esetén be kell mutatni, hogy a tervezett fejlesztés, új építés miért minősül egyenértékűnek.

- c) A megalapozó dokumentumban igazolni szükséges a **bölcsőde létrehozásának/férőhelybővítésének szükségességét** az alábbi szempontok bemutatásával:

- c1) a beruházással érintett település bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottságát, valamint azok férőhelyszámát (amennyiben releváns);
- c2) a beruházással érintett település vonzáskörzetének⁸ bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottságát. Amennyiben más településről jelentkező igényt is beszámítanak, akkor mindenképpen szükséges bemutatni, hogy a bevont települések tekintetében a férőhelyek hogyan alakulnak, illetve, hogy ezen települések esetében nem kíván(nak) férőhelyet bővíteni vagy amennyiben igen, a fejlesztések szükségessége megalapozott;
- c3) a település összes bölcsődei intézményének férőhelyeit, kihasználtságukat az elmúlt 3 év tekintetében (amennyiben releváns);
- c4) a bölcsődébe férőhelyhiány miatt fel nem vett gyermekek számát⁹ (az elmúlt 3 évben, ha releváns);
- c5) a bölcsődei szolgáltatásra vonatkozó folyamatban lévő fejlesztéseket;
- c6) a településen élő 3 éven aluli gyermekek számának alakulását az elmúlt 3 évben;
- c7) a településen élő 3 éven aluli gyermekek számát (az adott évben), valamint ezen belül a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát;
- c8) amennyiben a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma kevesebb, mint 40 fő, de igény van az ellátás megszervezésére, a felmerült igények bemutatása.

9) **Mini bölcsődére vonatkozó további szabályok:**

- a) A mini bölcsőde működhet egy bölcsődének épült épületben vagy a mini bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.
- b) A mini bölcsőde tervezésénél, új építésénél, fejlesztésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az OTÉK előírásainak az alkalmazásával kell eljárni.
- c) A megalapozó dokumentumban igazolni szükséges a **mini bölcsőde létrehozásának/férőhelybővítésének szükségességét** az alábbi szempontok bemutatásával:
 - c1) a tervezett ellátási területen működik-e a 3 éven aluli gyermekek napközbeni elhelyezését szolgáló intézmény, vagy szolgáltatás. Ha igen, a már működő szolgáltatások milyen kapacitással állnak rendelkezésre az igénybevevők számára.
 - c2) a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma (az adott évre vonatkozóan), ezen belül a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.
 - c3) amennyiben a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma nem indokolja az ellátás megszervezését, de igény van az ellátás megszervezésére, a felmerült igények bemutatása.

10) **Családi bölcsődére vonatkozó további szabályok:**

- a) A családi bölcsőde működhet – a felhívás szempontjából támogatható – bölcsődei funkciónak megfelelően kialakított helyiségben.
- b) A megalapozó dokumentumban igazolni szükséges a **családi bölcsőde létrehozásának/férőhelybővítésének szükségességét** az alábbi szempontok bemutatásával:
 - b1) a tervezett ellátási területen működik-e a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, vagy szolgáltatás. Ha igen, a már működő szolgáltatások milyen kapacitással állnak rendelkezésre az igénybevevők részére.

⁸ A település földrajzi elhelyezkedésének sajátosságai alapján a támogatást igénylő feladata a bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottság tekintetében a vonzáskörzet meghatározása és annak bemutatása.

⁹ Az adott intézményben rendelkezésre álló adatok alapján szükséges bemutatni (szövegesen vagy táblázatos formában) összevetve a jelentkezőket és hogy ahhoz képest hányat tudtak felvenni a rendelkezésre álló férőhelyek alapján.

- b2) a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma (az adott évre vonatkozóan), ezen belül a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.
- b3) amennyiben a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma nem indokolja az ellátás megszervezését, de igény van az ellátás megszervezésére, a felmerült igények bemutatása.

A3) Óvodára vonatkozó elvárások:

- 1) **Meglévő óvoda fejlesztése** (pl.: átalakítás, felújítás, ingatlankiváltás, eszközbeszerzés stb., ide nem értve a férőhelybővítés esetét) abban az esetben támogatható, amennyiben a fejlesztendő feladatellátási hely férőhely kihasználtsága (beíratott gyermekek száma) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjakor az aktuális nevelési évre vonatkozó **OSA adatlapok alapján eléri a feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám legalább 60,00%-át**. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.
- 2) **Férőhelybővítést célzó fejlesztés** kizárólag abban az esetben támogatható, amennyiben a férőhelyek kihasználtsága (beíratott gyermekek száma) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjakor az aktuális nevelési évre **vonatkozó OSA adatlapok alapján eléri a feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám legalább 90,00%-át**. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.
- 3) A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: Nkt.) 8.§-a alapján a gyermek 3 éves korától kötelező az óvodai nevelés. A törvényi előírásoknak való megfelelés érdekében azon települések esetében, ahol férőhelyhiány mutatkozik új férőhelyek létrehozása is támogatható.
- 4) Óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újranyitása, új óvodai intézményegység vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozása esetén az **Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozata** szükséges a támogatási kérelem benyújtásához. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma érintett szakterületének elérhetőségei:
 - e-mail cím: kozoktatas@emmi.gov.hu
 - levelezési cím: 1055 Budapest, Szalay u 10-14.
- 5) **Férőhelybővítést célzó fejlesztés esetén** kizárólag olyan projekt támogatható, ahol igazolt az **óvodai férőhelybővítés szükségessége**, ehhez a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:
 - a) a beruházással érintett település körzet és vonzáskörzet¹⁰ óvodai szolgáltatással való ellátottságát (társulás esetén: a társulás összes településére vonatkozóan, vagy csak arra a településre vonatkozóan, ahol a fejlesztés történik);
 - b) a település körzetének és vonzáskörzetének összes óvodájának vonatkozásában, valamennyi feladatellátási hely férőhelyeit, azok kapacitás-kihasználtságát (a vonzáskörzet részletes bemutatásával, mely települések tartoznak az adott vonzáskörzetbe az igényfelmérés alapján). Ebben az esetben az igényfelmérésbe bevont település(ek)nek nyilatkozni szükséges arról, hogy nem kíván(nak) a településen férőhelyet bővíteni vagy amennyiben igen, a fejlesztések szükségessége megalapozott.
 - c) a fel nem vett és/vagy elutasított gyerekek számát intézményi szinten (az elmúlt 3 évben, ha releváns);
 - d) a támogatási kérelem benyújtásának időpontkor az **aktuális nevelési évre vonatkozó OSA adatlapok alapján a megadott feladatellátási helyen a gyermekek számát**. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.
 - e) az óvodába férőhelyhiány miatt fel nem vett gyermekek számát (az elmúlt 3 évben, ha releváns);

¹⁰ A település földrajzi elhelyezkedésének sajátosságai alapján a támogatást igénylő feladata az óvodai szolgáltatással való ellátottság tekintetében a vonzáskörzet meghatározása és annak bemutatása.

- f) az óvodai végzős csoportokból visszatartott gyerekek számát, statisztikai adatokkal alátámasztva¹¹ (a releváns feladatellátási hely vonatkozásában);
- g) az óvodai feladatellátással kapcsolatban folyamatban lévő fejlesztéseket;
- h) a 0-6 évesek számának alakulását az elmúlt 3 évben és az egyéb, 0-6 éves gyermekek számára biztosított ellátási formákat, azok férőhelyeinek számát a településre vonatkozóan;
- i) a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság¹² támogatási kérelem benyújtásakor legfrissebb koréves továbbított népességadat kimutatásával, a következő három évben várható óvodaköteles gyermekek számát településre vonatkozóan (aki pl.: 2021-ben 2 éves, az 2022-ben 3 éves lesz, aki 2021-ben 4 éves, az 2022-ben 5 éves lesz, és így tovább);
- j) a lakosságszám demográfiai előrejelzése és egyéb okok miatti növekedésének bemutatását. (Bemutatandóak a lakónépesség méretére, szerkezetére, valamint a születések becsült nagyságára vonatkozó előrejelzések, de további szempontok is kifejtésre kerülhetnek.)
- 6) Az **óvoda helyiségeire** előírt követelménynek megfelel a **fejlesztés**, ha a nemzeti szabványban rögzített, vagy a nemzeti szabvánnyal azonos vagy azzal egyenértékű építési és műszaki előírásoknak megfelel az épület, azzal az eltéréssel, hogy az óvodai csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2,0 m²/fő.
Az óvodai helyiségekre vonatkozó előírások megtalálhatóak:
- az oktatási intézmények tervezési előírásairól szóló szabványban (hivatkozási szám: MSZE 24203-1:2012, I. rész: Óvodák),
 - az OTÉK-ban, és
 - a vonatkozó ágazati jogszabályban¹³.
- Azt, hogy a fejlesztéssel megvalósuló épület létesítése, kialakítása mely építési és műszaki előírásoknak felel meg, a műszaki dokumentációhoz mellékelten csatolt tervezői nyilatkozattal kell igazolni. Szabvánnyal egyenértékű építési és műszaki megoldás alkalmazása esetén be kell mutatni, hogy a tervezett fejlesztés miért minősül egyenértékűnek.
- 7) **Új építés és bővítés esetében** a vonatkozó ágazati jogszabályok¹⁴ szerint meghatározott minimum követelményeknek szükséges teljesülniük a fejlesztés típusától függően. A rendeletben szereplő helyiségek kialakítása csak új építés és férőhelybővítés esetén kötelező jellegű.
- 8) **Óvodai férőhelybővítés, új férőhelyek létrehozása** esetén kizárólag olyan fejlesztések támogathatóak, melyek keretében az érintett feladatellátási helyen **minimum egy új, legalább 20 fő befogadására alkalmas csoportszobával** történő óvodai férőhelybővítés, férőhelylétesítés valósul meg.
- 9) **A fejlesztés nem eredményezheti új OM azonosítóval rendelkező intézmény létesítését**, kivéve, ha:
- a) a támogatási kérelem keretében meglévő intézmények összevonását (jogutódlás) követően új intézmény jön létre, vagy a jogutódlás következtében új feladatellátási hely kerül bevonásra az intézmény meglévő feladatellátási helyei közé. Az új intézmény létrehozására az önkormányzati intézkedési tervben foglaltakkal összhangban, az abban foglalt célok, fejlesztések megvalósítása érdekében kerül sor.
Ebben az esetben a támogatást igénylő a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati támogatást igénylő esetén működési engedélyét) a projekt fizikai zárásáig módosítani köteles, és azt a záró szakmai beszámolóban szükséges benyújtani.
- b) a települési önkormányzat a korábban bezárt óvodai intézmény újrainyításáról dönt.

¹¹ Az intézménynél rendelkezésre álló adatok, vagy az Oktatási Hivatal részéről kiadott adatszolgáltatása alapján.

¹² Mint a KEKKH általános jogutódja.

¹³ Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet (1. ÓVODA) illetve a

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatás/Tanevkezes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elerhető_reesz.pdf

¹⁴ Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet (1. ÓVODA) illetve a

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatás/Tanevkezes2020/202012_2_sz_melleklet_honlapon_elerhető_reesz.pdf

- 10) **Helyrajzi szám változás esetében** a kedvezményezett a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati fenntartók esetén működési engedélyét) a projekt fizikai befejezéséig módosítani köteles, és azt legkésőbb a záró szakmai beszámolóban szükséges benyújtani.
- 11) **Nem támogatható az az óvodai intézmény, mely nem vállalja a befogadó-elvű nevelési gyakorlat megvalósítását, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű (SNI), vagy a hátrányos helyzetű gyermekek integrált/integrációs nevelését**, kivéve a kizárólag gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelést ellátó óvodai feladatellátási helyek fejlesztését. A kedvezményezett a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati fenntartók esetén működési engedélyét) a projekt fizikai zárásáig módosítani, és azt a záró szakmai beszámolóban benyújtani köteles. A vállalás vagy hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelését vagy SNI-s gyerekek integrációs nevelését jelenti (SNI-s gyerekek esetén elegendő egy sajátosság vállalása).
- 12) **Óvodai intézmény fenntartójára vonatkozó elvárások:**
- A felhívás 1.1. fejezet d)-h) pontjában felsorolt támogatást igénylő szervezet abban az esetben jogosult támogatásra, ha **rendelkezik** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerinti **köznevelési szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal**¹⁵. Amennyiben a támogatást igénylő nem helyi önkormányzat, állami intézmény, úgy **a fejlesztés támogatásához helyi önkormányzat hozzájárulása szükséges**, igazolva azt, hogy férőhelybővítés szükséges és a fejlesztés nem veszélyezteti az önkormányzati fenntartású óvodák hosszú távú fenntarthatóságát.
 - A felhívás 1.1. fejezet d)-h) pontjában felsorolt támogatást igénylők esetében **közös nyilatkozat** tétele szükséges, amelyben a (nem állami, nem önkormányzati, nem nemzetiségi/kisebbségi önkormányzati) támogatást igénylő és az önkormányzat vállalja, **hogy a projekt támogatása esetén köznevelési szerződést kötnek vagy egyoldalú nyilatkozatot nyújtanak be** – a beruházás megvalósítását követően – az önkormányzati feladatellátásban való közreműködésről, amely nem lehet rövidebb időtartamú, mint a kötelező fenntartási időszak (5 év).
 - Nem támogatható olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött (Nkt. 31.§ (2) c)). Ennek vizsgálatára a köznevelési szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat alapján kerül sor.

B) A kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

1) Akadálymentesítés:

Közszolgáltatást¹⁶ végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész érintettsége esetében:

- a) Épület bővítése, felújítása, átalakítása esetén a beruházásnak az alábbi, akadálymentesítési követelményeknek kell megfelelni:**

Biztosítani szükséges:

- **az intézményhez, szolgáltatáshoz kapcsolódóan legalább egy akadálymentes parkolót,**
- **az épület főbejáratának vagy egy másik bejárat akadálymentesítését (elérési útvonal biztosításával),**
- **legalább egy akadálymentes mosdó kialakítását (elérési útvonal biztosításával):** Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az

¹⁵ A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 32. § (2) szerint: Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes köznevelési feladatokat ellátó hatóság, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

¹⁶ A közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.

- **projektarányos akadálymentesítést:** Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók érdekében, a megfelelő színkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az OTÉK akadálymentesítés szempontjából releváns előírásainak betartása.

Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „*Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez*” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag az alábbi esetekben lehetséges:

- amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása. Erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.
- az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek esetén. Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok esetében. (Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről)

A fenti esetekben is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a Felhívás mellékletét képező „*Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében*” című dokumentum tartalmazza.

b) Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

c) Bővítés, felújítás, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési dokumentációja és/vagy építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős vagy végleges és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős vagy végleges és hatályos építési engedély bizonyítja. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetében tervezői nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a projekt nem engedélyköteles és megfelel a hatályos OTÉK előírásainak.

d) Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az alábbiak szerint:

- A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet szükséges benyújtani.
- A kivitelezés végén nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a projekt záró beszámolóban.

2) Infokommunikációs akadálymentesítés:

Amennyiben az adott projekt esetében a bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalának kialakítása, fejlesztése is tervezett, kötelező az infokommunikációs akadálymentesítés projektarányos megvalósítása, amely a Felhívás szempontjából kizárólag a weboldalak akadálymentesítését jelenti.

Az akadálymentes weboldal kialakításával, fejlesztésével kapcsolatban a „*Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez*” c. dokumentum nyújt segítséget, továbbá informatikai szakember felkeresése szükséges a megfelelő megvalósítás érdekében, melyet a szakember

nyilatkozatával (**Informatikai szakember nyilatkozata az infokommunikációs akadálymentesítésről**) szükséges alátámasztani a projekt megvalósítása során, de legkésőbb a projekt fizikai befejezése mérőföldkőnél.

„Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez” c. dokumentumban meghatározott minimum feltételek az akadálymentes weboldal kialakításával, fejlesztésével kapcsolatban az alábbiak:

- Az egyetemes tervezés alapján az összes felhasználó számára elérhetővé kell tenni a szervezet weboldalának megfelelő használatát. A közös, normál weboldalnak szükséges akadálymentesen működnie, nem pedig egy külön akadálymentes verzió létrehozása a cél, amely csak a látássérülteket segíti.
- Az akadálymentes weboldal szabványa a WCAG 2.0, melynek minimum szintjét az „A” szintet szükséges elérni.
- A HTML és CSS forráskód szabványossága.

3) Azbesztmentesítés:

Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. Kötelező továbbá projektarányos módon minden egyéb azbeszttartalmú szerkezet mentesítése. A projekttel nem érintett épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban javasolt és elszámolható a felhívás keretében.

3) Energiahatékonysági és a megújuló energia felhasználás bővítése szempontok érvényesítése:

Az energiahatékonysági és megújuló energia felhasználás kiterjesztése szempontok érvényesítése a Felhívás keretében horizontális követelményként kerül teljesítésre. A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíthetők az energiahatékonysági és megújuló energia alapú korszerűsítés szempontjai:

- az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje), vagy
- a fűtési és/vagy HMV (használati meleg víz) rendszer korszerűsítése, vagy
- a nap alapú megújuló energia felhasználás megvalósítása/növelése révén.

Fentiek kapcsán elvárás, hogy amennyiben a fejlesztéssel (felújítással, átalakítással, bővítéssel, új építéssel) érintett épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, úgy arra vonatkozóan a rendeletben foglalt előírások, továbbá az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet fejlesztés időpontjában hatályos szabályozása alkalmazandók és az elvárt energetikai elvárásokat az épület teljesítse.

A Megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni a tervezett energetikai célú beruházásokat, alátámasztani a tervezett korszerűsítési elemek indokoltságát. A fejlesztések tervezett jövőbeli állapot szerinti megvalósulásának nyomon követhetősége érdekében a projekt dokumentáció részeként legkésőbb az első mérőföldkőig csatolni szükséges a kiinduló állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítványokat, illetve a megvalósítandó állapotra vonatkozó energetikai számítást. Kizárólag a tanúsítványban feltüntetett, javasolt korszerűsítési tevékenységek támogathatók.

Háztartási méretű kiserőmű telepítéshez kapcsolódó szabályok:

- legfeljebb háztartási kiserőmű (HMKE) méretű, maximum 50 kVA erőművi névleges teljesítőképességű beruházás támogatható,
- az inverter kimenő teljesítménye nem haladhatja meg a szolgáltató által jóváhagyott csatlakozási dokumentációban szereplő engedélyezett csatlakozási teljesítményt.
- Az inverter kimenő teljesítményét legfeljebb 20%-kal haladhatja meg a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye.

A megvalósuló tevékenységek tekintetében releváns esetben kötelezően alkalmazandó a Felhívás 6.2. fejezet 4) alpontjában meghatározott költségarányosítás.

A projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfeleléségét tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani az első mérföldköig.

C) A választható, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozóan:

1) **Főzőkonyha, vagy tálaló/melegítő konyha** infrastruktúra fejlesztése és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése az alábbi feltételekkel támogatható:

a) **Főzőkonyha fejlesztése** (beleértve meglévő korszerűsítését, felújítását, illetve új létrehozását), és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése **az alábbi feltételekkel és felhívásokból támogatható:**

- a1) Ha a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodák számára állít elő adagszámokat és az ezen kívüli adagszámok a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézmények¹⁷ és szociális ellátások adagszámai, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.1 konstrukcióban lehetséges.
- a2) Ha a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban szociális adagszámokat állít elő, és az ezen kívüli adagszámok a bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), óvodák és a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézmények kiszolgálásához kapcsolódnak, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.2 konstrukcióban lehetséges.
- a3) Ha a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézményekhez kapcsolódó adagszámokat állít elő és az ezen kívüli adagszámok bölcsődei ellátási formák, óvodák vagy szociális ellátások adagszámai, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.4 konstrukcióban lehetséges.
- a4) Ha a fejlesztendő főzőkonyha adagszámainak legalább 51%-át a bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), óvodák, a Nkt. 7§ (1) b)-g), i)-k), valamint a 20. § (1) szerinti köznevelési intézmények és a szociális ellátások adagszámai együttesen érik el, támogathatósága a TOP_Plusz-3.3.1, a TOP_Plusz-3.3.2 és a TOP_Plusz-3.3.4 konstrukcióban is lehetséges. Egy konyha fejlesztése csak egy felhívás keretében támogatható, melyről a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges a támogatási kérelem benyújtásakor **(Nyilatkozat főzőkonyha fejlesztéséről)**.
- a5) Amennyiben a fejlesztendő főzőkonyha legalább 51%-ban közétkeztetést lát el, amely nem kizárólag az a1) pont szerinti bölcsődei, óvodai vagy a2) pont szerinti szociális ellátáshoz vagy a3) pont szerinti köznevelési intézményekhez kapcsolódó adagszámokat jelenti, úgy támogathatósága a TOP_Plusz-1.1.1 konstrukció keretében lehetséges.

Szociális ellátási adagszámok: a szociális alapszolgáltatásban, valamint a szakosított szociális ellátásban részesülőknek előállított adagszámokat jelentik.

Ha a főzőkonyha for-profit típusú étkeztetés is végez, akkor az adott fejlesztésre jutó – építési és járulékos (kapcsolódó szolgáltatások, eszközbeszerzés) – költségeket az előző évi összesített és a következő évi tervezett adagszámok alapján arányosítani szükséges.

For-profit típusú étkeztetésnek minősül a felhívás szempontjából az az adagszám, amiből a fenntartónak többletbevétele keletkezik (pl.: rendezvények kiszolgálásakor). A közétkeztetésre továbbadott adagszámok és a munkahelyi étkeztetés adagszámai nem számítanak bele a for-profit típusú adagszámba.

Főzőkonyha-fejlesztés esetén a megalapozó dokumentumban szükséges beszámolni az ellátandó (az előző évi, a jelenlegi és a jövőben a fenntartási időszakig tervezett) adagszámokról és azok ellátási területéről.

A fenti lehatárolási szempontoknak való megfelelést a támogatási kérelem benyújtásakor tervezett adagszámok alapján kerül vizsgálatra.

¹⁷ Általános iskola, gimnázium, szakgimnázium, szakiskola, készségfejlesztő iskola, alapfokú művészeti iskola, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, kollégium, pedagógiai szakszolgálati intézmény, többcélú köznevelési intézmény.

- b) **Tálaló vagy melegítő konyha fejlesztése** (beleértve meglévő korszerűsítését, felújítása, illetve új létrehozását) és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése is támogatható **a bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodákhoz kapcsolódóan.**
- Amennyiben a fejlesztendő tálaló/melegítő konyha egyéb étkeztetést is ellát, abban az esetben támogatható a fejlesztése, ha nagyobb arányban bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) és óvodákhoz kapcsolódó étkeztetést lát el.
- Az adagszámok bemutatását a megalapozó dokumentumban szükséges elvégezni. Ha a tálaló/melegítő konyha más szolgáltatásokat is ellát, abban az esetben szükséges bemutatni az adagszámokat, és a fejlesztése a főzőkonyhai adagszámok mintájára lehet támogatható, amennyiben azt az adott felhívás lehetővé teszi.
- c) **Egy adott főzőkonyha, tálaló vagy melegítő konyha infrastruktúra fejlesztése és kapcsolódó berendezési tárgyak, eszközök beszerzése kizárólag egy projekt keretében támogatható.**
- 2) A Felhívás keretében kizárólag az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírásnak (a továbbiakban: ÚME) megfelelő **kerékpár támaszok és tárolók kiépítése**, továbbá az ütügyi műszaki előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók ÚME paraméterek szerinti **korszerűsítése, cseréje** támogatható.
- 3) A hatályos jogszabályokban minimálisan előírt számú **parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely** fejlesztése, kialakítása támogatható. Indokolt esetben, a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni és alátámasztani.
- 4) **Járműbeszerzés** az alábbi feltételekkel támogatható:
- a) Járműbeszerzés támogatható:
- a1) bölcsődei, mini bölcsődei férőhelybővítés, új férőhelyek kialakítása esetén, amennyiben a bölcsődei, mini bölcsődei ellátás megszervezését önkormányzati társulás (GFO 327, 353, 373) biztosítja, vagy fogja biztosítani, és kizárólag a fejlesztendő, kialakítandó intézményben lévő 0-3 éves korú gyerekek napi szállítását, ingázását szolgálja.
- a2) óvodák esetén az óvodás korú gyermekek napi szállítása, ingázása érdekében, amennyiben a beszerzendő jármű a fejlesztendő intézmény több feladatellátási helyét szolgálja ki, vagy az óvodai intézményt önkormányzati társulás (GFO 327, 353, 373) tartja fenn.
- b) Projektenként egy darab legfeljebb 15 személyes kisbusz beszerzésére van lehetőség, maximum bruttó 20 millió Ft/db értékben, melybe beleértendő az üzembe helyezés költsége.
- c) Kizárólag új jármű beszerzése támogatható, és a jármű beszerzés egyedül hivatalos magyarországi márkakereskedői hálózatról megengedett!
- d) Kisbusz beszerzése esetén az alapfelszereltségen kívül egy garnitúra téligumi, légkondicionáló berendezés, vonóhorog, sajátos nevelési igényű gyermekek szállításához kapcsolódó felszerelés (pl.: rámpa kerekesszékekhez), valamint biztonsági gyermekülések beszerzése támogatható, amelyek a beszerzett gépjármű vételárába beleszámítanak.
- e) A járműbeszerzést a megalapozó dokumentumban szükséges indokolni, és a projekt keretében beszerzendő járművet a Beszerzendő eszközök listája c. dokumentumban szükséges feltüntetni.
- 5) **Játzócsoporthoz és időszakos gyermekfelügyelet kialakítása** abban az esetben támogatható, amennyiben a szolgáltatás a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltatás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) alapfeladatát nem veszélyezteti és a szolgáltatás térítési díja a szolgáltatás önköltségét meg nem haladó mértékű.
- 6) A bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó **intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása során** alkalmazni szükséges Felhívás 2.3. B) 2) pontjában meghatározott az infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó előírásokat.

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156.§, 157. §)

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1) Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”¹⁸ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba¹⁹ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Fogyatékosokkal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2) Témaszpecifikus elvárások:

a) **Klímaváltozás elleni küzdelem:**

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább öt éves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot.

A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentum vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérföldkőig kell benyújtania.

¹⁸ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való átállás; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

¹⁹ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozásához az „Útmutató a projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” (röviden: Klímakockázati útmutató) nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-becslshez-s-cskkentshez>

(A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált útmutató 2021 őszére tervezett megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet.)

b) Esélyegyenlőség érvényesítése:

- b1) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- b2) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- b3) Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége²⁰ az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.²¹

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

²⁰ A „projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége” fogalom megegyezik a 2014-2020-as programozási időszakban használt „projekt maximálisan elszámolható költsége” fogalommal, tehát az összeg tartalmazza a társfinanszírozást is.

²¹ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 90 nap, de legkésőbb 2026. június 30.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkö a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkővel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

A projektben két mérföldkövet kell betervezni. Minden betervezett mérföldkö teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

1. mérföldkö: Projekt előkészítése

A mérföldkövet a **támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18 hónapon belül** szükséges betervezni.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- 1) Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan
- 2) Építési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles
- 3) A Felhívás 2. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása
- 4) Nyilatkozatok, igazolások új épület építése, ingatlankiváltás esetén
- 5) Bölcsődei módszertani szakértő projekt tervezésében történő részvételére vonatkozó igazolás
- 6) Akadálymentesítésről szóló tervfejezet: a tervdokumentáció mellé/külön fejezetként csatolni szükséges a rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő és a tervező közös fejezetét, nyilatkozatát az akadálymentesítésről
- 7) Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről: Az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá a helyi védelem alatt álló objektumok mentesülésére vonatkozó tervezői nyilatkozat
- 8) Tervezői nyilatkozat nem engedélyköteles építési tevékenység hatályos OTÉK előírásainak való megfeleléséről
- 9) Minden projekttel érintett épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás esetében tervezői nyilatkozat energiahatékonysági szempontok érvényesítéséről, az épületen végrehajtott infrastrukturális beruházás jogszabályi előírásoknak való megfeleléséről
- 10) A kiinduló és megvalósítandó állapotra vonatkozó energetikai tanúsítványok
- 11) Arányosítás alátámasztására készített kimutatás aktualizálása

- 12) Amennyiben a fejlesztés korábban támogatott projekthez is kapcsolódik, úgy szükséges a pontos, tevékenység szintű lehatárolás bemutatása
- 13) Költség-haszon elemzés vagy nyilatkozat nettó bevétel termelés becsléséről a Felhívás 6.2 pontja szerint
- 14) Tulajdonviszonyok rendezése: a projekt megvalósítási helyszínére vonatkozó tulajdonjogi kérdéseket, adás-vételt, bérleti szerződést, per és igénymentesség igazolását stb. az ÁUF 21-27 c. dokumentumban foglalt előírásoknak megfelelően rendezni szükséges.

2. mérföldkő: Fizikai befejezés

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni. A mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

Benyújtandó dokumentumok az alábbiak közül, amennyiben releváns:

- bölcsődei módszertani szakértő szakmai kivitelezés nyomon követésében való részvételről szóló igazolás (amennyiben releváns)
- bölcsődei módszertani szakértő együttműködéséről szóló emlékeztető (amennyiben releváns),
- informatikai szakember nyilatkozata az infokommunikációs akadálymentesítésről (amennyiben releváns),
- nyilatkozat akadálymentesítés megvalósulásáról (amennyiben releváns),
- szolgáltatói nyilvántartásba vételt igazoló dokumentum (amennyiben releváns),
- fotódokumentáció,
- egyéb projektzárást igazoló dokumentum.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

A támogatási kérelemben az alábbi táblázatban szereplő indikátor vállalása kötelező, amennyiben az az adott projekt szempontjából releváns.

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ²²	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények osztálytermi kapacitása	ERFA	db	Közös kimeneti	RCO66	Igen	Nem

Indikátor neve: Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények osztálytermi kapacitása

Indikátor definíciója: Férőhely kapacitás az új, bővített vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítményekben (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, többcélú óvoda-bölcsődei intézmény) betölthető helyek maximális számában kifejezve. A férőhely kapacitást a nemzeti jogszabályokkal összhangban kell kiszámítani, de nem tartalmazhat kisgyermek-nevelőket, óvodapedagógusokat, szülőket, kisegítő személyzetet vagy más személyeket, akik szintén használhatják a létesítményeket. A mutató a projekt keretében újonnan épített vagy korszerűsített (pl.: higiéniai és biztonsági előírásoknak való megfelelés érdekében) gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitását méri. A korszerűsítésbe nem értendőek bele az energetikai célú felújítások, karbantartási és javítási munkálatok.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében támogatott 0-3 éves és 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító intézmény/szolgáltatás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, többcélú óvoda-bölcsőde) új építéssel és/vagy korszerűsítéssel érintett férőhelyszámainak összege.

Indikátor igazolásának módja:

- Szolgáltatói nyilvántartásba vételről szóló igazolás, vagy annak módosítása (melynek információt szükséges tartalmaznia a férőhelyek számára vonatkozóan)
- Alapító okirat, vagy módosított alapító okirat és az OSA4TANU adatlap az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként)

²² Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény

- Engedélyköteles tevékenység esetén: az építményre vonatkozó használatbavételi (ide értve a használatba vétel tudomásulvételét, ha releváns) engedély.
- Nem engedélyköteles tevékenység esetén: az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk.²³

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel²⁴.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- 1) A 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések esetében az új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhely létrehozása – beleértve: új intézmény/telephely/szolgáltatás létesítését (2.1. A) a) pont); bezárt telephely újra nyitását (2.1. A) b) pont); meglévő férőhelyek bővítését (2.1. A) d) d1) pont) – önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében.
- 2) Óvodai ellátás esetében olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött.
- 3) Nevelési munkához kapcsolódó tartalomfejlesztés (kivéve: a bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása), tanulmányok, képzések lebonyolítása;
- 4) Lakáscélú ingatlan vásárlása/fejlesztése;
- 5) Egyszer használatos eszközök, forgóeszközök beszerzése; melyek fenntartása hosszú távon nem biztosított;
- 6) Használt eszközök beszerzése.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.
- 2) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**
 - a) Azon **300 millió Ft-ot meghaladó összes elszámolható összköltségű projektek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek költség-haszon elemzést szükséges készíteni.** A „nettó bevétel” a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő

²³ Korm. rendelet 156. §.

²⁴ Korm. rendelet 160.§.

díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet következtében megvalósuló működési költség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve, ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi.

- b) **A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén, illetve 300 millió Ft-ot meghaladó elszámolható összköltségű, nettó bevételt nem termelő projektek esetén,** nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése (kivéve: ingatlankiváltás esetén), elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a megalapozó dokumentumban.
- c) A 300 millió Ft feletti elszámolható összköltségű projekt esetében a nettó bevétel termelés becslésének elvégzése és igazolása érdekében a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges a projekt bevételeiről, különös tekintettel a működési költség-megtakarításokról és a működtetésre irányuló támogatásokról, valamint a működési költségekről az első mérőföldkőig, amely tartalmazza az alábbiakat:
- c1) A projekt hatására jelentkező működési költség megtakarítás (nettó bevétel) összegével a működtetésre irányuló támogatások összege is csökken.
 - c2) Vállalja, hogy legalább a fenntartási időszak végéig számszerűsíthető módon nyilvántartja ezeket, s amennyiben változás történik a nyilatkozatához képest, azt jelezni köteles.
 - c3) A kedvezményezett a nyilatkozat mellékleteként benyújtja a várható bevételekre, működési költségekre, működési költség-megtakarításokra és a működtetésre irányuló támogatások várható csökkenését alátámasztó számításait.
- 3) Amennyiben a projekt megvalósítása során **ingatlankiváltásra** kerül sor, vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – bevétele keletkezik, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-haszon elemzésben vagy a nettó bevétel termelés során számolni szükséges.
- 4) **Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek, egyéb építési munkák költségeinek arányosítása:**

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt tevékenységen túl egyéb tevékenységeknek, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projekt-előkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl.: külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott tevékenység(ek) helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.
- Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembe vétele nélkül):

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl.: támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: 30/(30+50)=0,375, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el.

- A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.
- Az arányosítás minden építéshez kapcsolódó egyéb releváns költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve a projekt-előkészítést (pl.: tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl.: műszaki ellenőrzés) költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos aránynak megfelelően számolhatóak el.

A fenti módszertan alapján szükséges az épületeket érintő építési tevékenységek mellett az egyéb építési munkák arányosítása is, amennyiben releváns (pl.: kerítés építés, udvarrendezés, parkoló építések).

5) **Szakmai mutatók:**

Az első és utolsó mérőföldkő teljesítéséhez szükséges a lent felsorolt szakmai mutatókra vonatkozóan adatot szolgáltatni, amely az eredmények összesíthetőségét segíti. Önmagában a mutatók módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Szakmai mutató neve	Mértékegység
Bölcsőde ellátások esetében:	
Fejlesztéssel érintett, bölcsődei ellátást nyújtó intézmények /szolgáltatások száma	db
A bölcsődei ellátást nyújtó új intézmények/szolgáltatások száma	db
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében működő férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő, beíratott gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő, beíratott sajátos nevelési igényű gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő, beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma	fő
Bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde meglévő, fejlesztéssel ²⁵ érintett férőhelyeinek száma	db
Újonnan létrehozandó bölcsődei, mini bölcsődei csoportszobák/családi bölcsődék száma	db
Fejlesztendő bölcsődei, mini bölcsődei csoportszobák/családi bölcsődék száma	db
Bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében újonnan létrehozott munkahelyek száma ²⁶	db
Bölcsődei, mini bölcsődei, családi bölcsődei újonnan létrehozott férőhelyek száma ²⁷	db
Óvodai ellátás esetében:	
Az óvodai intézmény fejlesztéssel érintett telephelyeinek száma	db
A projekt keretében kialakítandó új óvodai telephelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett intézményben működő óvodai férőhelyek száma	db
A fejlesztéssel érintett intézményben óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett intézményben az óvodai ellátásban részesülő sajátos nevelési igényű gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett intézményben az óvodai ellátásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	fő
A fejlesztéssel érintett intézményben újonnan létrehozásra kerülő óvodai csoportszobák száma	db
A fejlesztéssel érintett intézményben újonnan kialakításra kerülő vagy fejlesztett tornaszobák száma	db
Általános:	
Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO2 egyenérték tonnában

²⁵ Beleértve infrastruktúra fejlesztést és eszközbeszerzést is.

²⁶ Amennyiben a projekt keretében új munkahely(ek) kerül(nek) kialakításra (pl.: új bölcsődei intézmény, vagy új bölcsődei csoportszoba kerül kialakításra, s ehhez kapcsolódóan új munkahely(ek) létesítésére is sor kerül), csak abban az esetben szükséges vállalat tenni. A támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a várható új munkahelyek felsorolása (pl.: 1 kisgyermeknevelő, 1 dajka stb.), mely majd a projekt zárásakor kerül alátámasztásra a munkaszerződészek által.

²⁷ Ide értve új bölcsődei intézmény/szolgáltatás kialakítását, meglévő bölcsődei intézmény/szolgáltatás férőhelybővítése esetén az új férőhelyeket.

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás akkor folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – legkésőbb az első mérföldkö teljesítéséig.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektjében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az "ÁÚF 21-27" c. dokumentum tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek²⁸:

- a) az infrastruktúra valamely elemében olyan tulajdonosváltás következik be, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz nem jut;
- b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás nem következik be, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

Egyéb kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagyon a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony

²⁸ /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- a) 25%-a, de civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- b) 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi tulajdonban álló önkormányzati gazdasági társaság, vagy közalapítvány kedvezményezett, és

- b1) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy
- b2) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

A b1) és b2) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, vagy közalapítvány kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60%-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén Önnek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélkül számított – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű előleg igénylésének lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítani kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételének lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételére is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50%-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50%-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket a támogatást igénylőnek a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1) **Projekt-előkészítés költségei:**

a) Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei:

- a1) egyéb szükséges háttér tanulmányok (pl.: megalapozó dokumentum), szakvélemények (pl.: rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök, épületenergetikai szakértő, bölcsődei módszertani szakértő),
- a2) műszaki tervek (engedélyezési-, kiviteli- és tendertervek), ezek hatósági díja,
- a3) költség-haszon elemzés,
- a4) környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat,
- a5) szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, helyzetfeltárás.

- b) Közbeszerzési költségek:
 - b1) közbeszerzési szakértő díja, közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja,
 - b2) közbeszerzési eljárás díja,
 - b3) rendszerhasználati díj.
- c) Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség:
 - c1) munkabér
 - c2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
 - c3) személyi jellegű egyéb kifizetések
 - c4) egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség

2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek:

- a) Ingtatlanvásárlás költségei:
 - b1) ingatlan bekerülési értéke,
 - b2) ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
 - b3) kisajátítási terv,
 - b4) értékbecslés,
 - b5) ügyvédi díj,
 - b6) egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség,
 - b7) vezetékjogi kártalanítás.
- b) Ingtalanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség
- c) Terület-előkészítési költség:
A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei:
 - c1) megelőző régészeti feltárás; régészeti megfigyelés, régészeti megfigyelés során előkerült lelőhely feltárása (mentő feltárás);
 - c2) lőszermentesítés;
 - c3) terület-előkészítéshez kapcsolódó földmunka.
- d) Építéshez kapcsolódó költségek:
 - d1) új építés,
 - d2) átalakítás,
 - d3) bővítés,
 - d4) felújítás,
 - d5) korszerűsítés,
 - d6) beüzemelési költségek,
 - d7) bontás,
 - d8) hulladékelszállítás,
 - d9) akadálymentesítés,
 - d10) azbesztmentesítés,
 - d11) udvar, játszóudvar felújításának, kialakításának költsége,
 - d12) a projekt megvalósítás miatt szükségessé váló helyreállítási munkák költségei.
- e) Eszközbeszerezés költségei:
 - e1) bekerülési érték
- f) Immateriális javak beszerzésének költsége:
 - f1) szoftver bekerülési értéke
- g) Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége

3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei:

- a) Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége
- b) Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége:
 - b1) egyéb mérnöki szakértői díjak (pl.: rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő díja megvalósítás alatt; tervezői művezetés)
- c) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége
- d) Egyéb szolgáltatási költségek:
 - d1) biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
 - d2) hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
 - d3) bölcsődei módszertani szakértő díja
 - d4) informatikai szakember díja
 - d5) egyéb szolgáltatási költség

4) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó egyéb költség:

- a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek
- 5) **Projektmenedzsment költség:**
- a) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása:
- a1) munkabér
a2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
a3) személyi jellegű egyéb kifizetések
- b) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:
- b1) utazási költség
b2) helyi közlekedés költségei
b3) napidíj
- c) Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
- d) Egyéb projektmenedzsment költség:
- d1) projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
d2) projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége
- 6) **Adók és közterhek** (ide nem értve a le nem vonható áfát)
- a) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)
- 7) **Tartalék**
- a) Tartalék

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költségtípusokat a támogatási kérelem költségvetésébe átalányként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtípusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Közbeszerzési költségek c. költségtípus
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtípusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória összes költségtípusa
- 4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek c. költségtípus
- 5) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségtípus
- 6) Tartalék c. költségtípus

A vetítési alapba tartozó költségtípusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtípusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtípusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projekt-előkészítés költségei c. költségkategória alábbi költségtípusai:
 - Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei c. költségtípus
 - Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség c. költségtípus
- 2) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtípusa

A számított költségekbe tartozó költségtípusokat a vetítési alapba tartozó költségtípusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtípusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtípusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivételek alól a

százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtípusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2026.06.30.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) Piaci ár igazolása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetőek legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és

a projektgazdától/ajánlatkérőtől független²⁹ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviseltek árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/>

- 2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:
 - a) Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)

²⁹ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

- b) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)
- c) Anyagköltség elszámolása az anyagköltség összesítőn (amennyiben releváns)

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 5) Közsféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:
 - Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve Közbeszerzési költségek c. költségtípus esetén a b2) és b3) költségelemeket)
 - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve Egyéb szolgáltatási költségek c. költségtípus esetén a d1), d2) és d3) költségelemeket);
 - Projektmenedzsment költségek (Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása c. költségtípus esetén).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

- 7) Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a 300 000 000 Ft-ot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a Korm. rendelet 251. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a szakaszolt projekt esetén, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

Összeférhetetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszermzés funkció használata:

Felhívjuk a figyelmet, hogy **Ön, mint kedvezményezett köteles** a projekt keretében megvalósítandó, Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzései vonatkozásában az alábbiak szerint eljárni:

1. A beszerzési igényét az ajánlattételi határidőt megelőző legalább öt nappal fel kell töltenie a palyazat.gov.hu oldalon keresztül elérhető EPTK felületen.
2. Nem kell közzétenni a beszerzési igényt akkor, ha a támogatott projekt elszámolható összköltsége 3 000 000 Ft-nál nagyobb és Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzés elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300.000 Ft-ot.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat:

Kölségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható összköltségre vetítve (%)
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1,00 %
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák stb.)	2,00 %
Műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit	1,00 %
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása	0,50 %
Ingatlan vásárlás	2,00 %
Tartalék	5,00%

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során a projekt keretében **a közbeszerzési eljárások lefolytatása, a terület előkészítés, a műszaki ellenőri szolgáltatás, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása és ingatlanvásárlás** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 6,5%-át. Az ingatlanvásárlás költségtípusra a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani legfeljebb 10%-ig.

A felhívás keretében a fentiekben meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költségtípusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtípusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Kölségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Tanmedence fejlesztése, bővítése	legfeljebb 20%	-
Legfeljebb 15 személyes kisbusz beszerzése a Felhívás 2.3. C) 4) pontja szerint		bruttó 20 millió Ft/ projekt

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- 1) Óvodai ellátás esetében olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött.
- 2) Nevelési munkához kapcsolódó tartalomfejlesztés (kivéve: a bölcsődei ellátás nyújtó intézmény/szolgáltatás, óvodai ellátást nyújtó intézmény weboldalainak fejlesztése, kialakítása), tanulmányok, képzések lebonyolítása;
- 3) Lakáscélú ingatlan vásárlása/fejlesztése;
- 4) Egyszer használatos eszközök, forgóeszközök beszerzése; melyek fenntartása hosszú távon nem biztosított;
- 5) Használt eszközök beszerzése.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében található.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótlhatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótolható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/részben megfelelt/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az **1.1., 1.2., 2.1., 2.2. vagy 2.6.** pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, **abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási igénylést elutasítja.**

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1.	A projekt illeszkedik a felhívás céljához: a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.	Megfelelt Nem felelt meg
1.2.	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 1.2. pontjában és az ÁÚF 21-27 c. dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
2.1.	A helyzetelemzés alátámasztja a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.	Megfelelt Nem felelt meg
2.2.	A támogatást igénylő megfelel a Felhívás 1.1. pontjában foglalt elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg
2.3.	A projekt csak a jelen Felhívás 2.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, és nem tartalmaz a Felhívás 6.1. pontjában felsorolt nem támogatható	Megfelelt Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
	tevékenységeket.	
2.4.	A projekt tervezett tevékenységei megfelelnek a Felhívás 2.3, 5. és 6.2. pontjában foglalt műszaki-szakmai elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
2.5.	A bölcsődei ellátást nyújtó intézmények (bölcsőde, mini bölcsőde) és szolgáltatás (családi bölcsőde) infrastrukturális fejlesztését és férőhelybővítését célzó fejlesztések esetében a projekt tervezésébe és kivitelezésébe bölcsődei módszertani szakértő bevonásra kerül.	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
2.6.	Óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újranyitása, új intézményegység vagy új feladatellátási hely létrehozása esetén az Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozatával rendelkezik a projekt.	Megfelelt Nem felelt meg Nem releváns
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	
3.1.	Megalapozottan bemutatott a bölcsődei, óvodai ellátást nyújtó intézmény/szolgáltatás hosszú távú (legalább 5 éves) működtetése, illetve pénzügyi, szakmai, és szervezeti fenntarthatósága.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
3.2.	A támogatási kérelem megfelel a horizontális elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1.	A támogatási kérelem megfelel a Felhívásban meghatározott költségkorlátoknak és egyszerűsített költség elszámolási módoknak.	Megfelelt Nem felelt meg

Terüleetspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó terüleetspecifikus mellékletében található.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Nem releváns.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Nem releváns.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásából fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.³⁰

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő joggalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF 21-27 c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az ÁÚF 21-27 és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

ÁÚF 21-27:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató:

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valóságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

³⁰ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

- 1) Fejlesztéssel érintett intézmény alapító vagy létesítő okirata
- 2) Szolgáltatói nyilvántartásba vételt igazoló dokumentum (kizárólag bölcsődei ellátások esetében)
- 3) Megalapozó dokumentum (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban), annak mellékleteként:

Bölcsőde és óvodai ellátás esetében egyaránt benyújtandó melléklet (amennyiben releváns):

- a) Beszerzendő eszközök listája (a jelen felhívás szakmai mellékletét képező „Beszerzendő eszközök listája” c. dokumentum sablon alapján)
- b) A fenntartó vagy az épület tulajdonosának hozzájáruló támogató nyilatkozata a projekt benyújtásához (amennyiben a fenntartó és a tulajdonos személye eltérő)
- c) Támogató képviselő-testületi döntés újraindítás esetében
- d) Nyilatkozat épületenergetikai korszerűsítésről
- e) Nyilatkozat főzőkonyha/tálaló/melegítő konyha fejlesztéséről
- f) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum

Bölcsődei ellátások esetében további benyújtandó melléklet (amennyiben releváns):

- g) A támogatást igénylő és a bölcsődei ellátásra kijelölt módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete / MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) projekt tervezésében és szakmai kivitelezés nyomon követésében történő részvételére vonatkozó együttműködési megállapodása (A felhívás mellékletét képező sablon minta alapján.)

Óvodai ellátás esetében további benyújtandó melléklet (amennyiben releváns):

- h) OSA4TANU adatlap a04t18 és az OSA2FELH adatlap a02t13 adatlapok benyújtása (óvodafejlesztés esetén, eredetivel megegyező hitelesített példány)
- i) Helyi önkormányzat hozzájáruló nyilatkozata (amennyiben a támogatás igénylő nem az önkormányzat)
- j) Köznevelési szerződés/egyoldalú nyilatkozat³¹ VAGY a támogatást igénylő és önkormányzat közös nyilatkozata később megkötendő köznevelési szerződésről
- k) Óvodai férőhelybővítés, óvodai épület újraindítása, új óvodai intézményegység vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozása esetén az Emberi Erőforrások Minisztériumának előzetes támogató nyilatkozata

- 4) Építési beruházás esetén helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás (lehetőség van bölcsődei koncepció- és kiviteli mintatervek felhasználására is)

³¹ A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (2) szerint: Ha a vallási közösség a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. Az egyoldalú nyilatkozat alapján a kormányhivatal a nevelési-oktatási intézményt felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

- 5) A fejlesztendő ingatlan(ok) tulajdoni lapja (Amennyiben a Felhívás 1.1. pontja alapján a támogatást igénylő az ingatlan(ok) tulajdonosa, annak igazolásául szükséges a fejlesztendő ingatlan(ok) tulajdoni lapjának benyújtása a támogatási kérelemmel egyidejűleg.)
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtásához (amennyiben releváns)

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges:

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra, az egyszerűsített költségelszámolás alátámasztó dokumentuma(i) és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

Magyarország továbbfejleszti a gyermekek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét.

A Felhívás keretében támogathatóak a gyermekjóléti alapellátások közül a bölcsődei ellátási formák (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), valamint az óvodai intézmények infrastruktúra fejlesztése és eszközbeszerzése.

Bölcsődefejlesztés:

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben és sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. A felhívás a bölcsődei ellátási formákhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi

bölcsőde) való hozzáférés javítását és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségi fejlesztését segíti elő.

A felhívás az új bölcsődei férőhelyek létrehozását a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköztől (Recovery and Resilience Facility, RRF) lehatároltan támogatja.

Az RRF a 3000 fő vagy afölötti lakónépességű települések esetén kizárólag új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhelyek létrehozást támogatja új intézmények/szolgáltatások létrehozásával, vagy meglévő intézmények legalább egy csoportszobával való férőhelybővítésével vagy új családi bölcsőde létrehozásával. Az RRF keretére az egyházak és az önkormányzatok pályázhatnak, amennyiben a fejlesztéssel érintett település lakosság száma eléri, vagy meghaladja a 3000 főt.

Az RRF lehatárolást figyelembe véve a felhívás keretében támogatható:

- meglévő bölcsődei, mini bölcsődei, családi bölcsődei férőhelyek fejlesztése lakónépesség korlátozás nélkül;
- új bölcsődei/mini bölcsődei/családi bölcsődei férőhely létrehozása önkormányzati (GFO 321, 327, 351, 353, 371, 373) és egyházi (GFO 55) fenntartó esetében, amennyiben a fejlesztéssel érintett település lakónépessége a – BM állandó lakosság szám nyilvántartási adatai szerint³² – 3000 fő alatti. Egyéb, támogatást igénylői körbe tartozó fenntartó esetében új férőhely létrehozása lakónépesség korlátozás nélkül támogatható.

Óvodafejlesztés:

Magyarországon a hároméves kortól kötelező óvodai nevelésben való részvétel egyrészt a 3 éves gyermekek mielőbbi napközbeni intézményes nevelését, másrészt a családok életminőségének, a szülők munkába való visszatéréseknek segítségét szolgálja.

A színvonalasan működő köznevelési intézmények csökkentik a társadalmi különbséget és mindenkinek egyenlő esélyt teremtenek. Ennek az összetett feladatnak az első lépcsőjét az óvoda adja, ahol 3 és 6 éves kor között jelentősen fejlődnek azok a kompetenciák, amelyek a gyermekek későbbi iskolai teljesítményét, szocializációját, személyiségfejlődését megalapozzák. Kiemelt jelentőségű az óvodák szerepe a hátránycsökkentő és tehetséggondozó folyamatokban.

A 3 éves kortól kötelező óvodai nevelésben való részvétel miatt növekvő létszámban óvodai nevelésbe kerülő gyermekek hatékony és színvonalas óvodai neveléséhez elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra kialakítása. A szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában is vannak jelentős területi különbségek, melyek szükségessé teszik a fejlesztési források biztosítását ezen különbségek felszámolására.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok

Törvények

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

Rendeletek

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról

³² A támogatási kérelem benyújtásakor a Belügyminisztérium rendelkezésre álló legfrissebb állandó lakosság szám nyilvántartási adatai alapján: <https://nyilvantarto.hu/hu/statisztikak?stat=kozerdeku>

256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

Egyéb előírások

Bölcsőde esetében MSZE 24210-1:2012 szabvány

Köznevelési intézmények esetében MSZE 24203-1:2012 szabvány

Ajánlása bölcsődei ellátás működéséhez szükséges eszközökről és felszerelésekről. Kiegészítés a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. számú mellékletéhez <https://www.magyarbolcsodek.hu/files/shares/M%C3%B3dszertani%20feladatok/Felszerelési%20jegyzék%20ajánlás.pdf>

Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatasi/Tanevkezdes2020/202012_2_sz_melleklet_h_onlapon_elerhető_reesz.pdf

Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez

Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírás

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz

13.3. További mellékletek

A) Területsspecifikus mellékletek:

- 1) Bács-Kiskun megye
- 2) Békés megye
- 3) Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 4) Hajdú-Bihar megye
- 5) Heves megye
- 6) Jász-Nagykun-Szolnok megye
- 7) Komárom-Esztergom megye
- 8) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 9) Zala megye

B) Szakmai mellékletek:

- 1) Segédlet megalapozó dokumentum elkészítéséhez
- 2) Beszerzendő eszközök listája
- 3) A támogatást igénylő és a bölcsődei ellátásra kijelölt módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete, MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) projekt tervezésében és szakmai kivitelezés nyomán követésében történő részvételére vonatkozó együttműködési megállapodás sablonok
- 4) Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
- 5) Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatási kérelem benyújtására
- 7) Konzorciumi együttműködési megállapodás - Támogatásban részesített projekt megvalósítására

C) Fogalomjegyzék:

Általános művelődési központ (ÁMK): szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében nevelési-oktatási intézményi feladatot, továbbá a kulturális, művészeti, közművelődési, sportfeladatok közül legalább egyet ellát. Szervezeti keretében, a nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet ellátó intézményegység is működhet.

Átalakítás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség alaprajzi elrendezésének vagy külső megjelenésének, megváltoztatása érdekében végzett, az építmény belső térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Bölcsődei ellátás: A bölcsődei ellátás keretében – ha a Gyvt. kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde. A felhívás keretében kizárólag bölcsőde, mini bölcsőde és családi bölcsőde fejlesztése támogatható, munkahelyi bölcsőde fejlesztése nem támogatható.

Bölcsőde: A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A bölcsőde szervezetileg működhet:

- a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,
- b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy
- d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

Bölcsődei csoport: A bölcsődei, mini bölcsődei csoportban és családi bölcsődében nevelhető, gondozható gyermekek létszámára vonatkozó előírásokat a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46. §-a, 49. §-a és 51/F. §-a tartalmazza. A Felhívás keretében a fejlesztéssel (beleértve a felújítás, átalakítás, új építés, bővítés eseteit is) érintett csoportszobának:

- bölcsőde esetében legalább 12 fő, legfeljebb 14 fő,
- mini bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 fő,
- családi bölcsőde esetében legalább 5 fő, legfeljebb 8 fő

befogadására kell alkalmasnak lennie.

Bölcsődei módszertani szakértő: A bölcsődei, mini bölcsődei intézményi ellátásokra (Magyar Bölcsődék Egyesülete), valamint a családi bölcsődei ellátásra (MACSKE Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete) az Emberi Erőforrások Minisztériumának minisztere által kijelölt módszertani szervezet jelöli ki a támogatást igénylő számára a megfelelő bölcsődei módszertani szakértőt. Az együttműködési megállapodást a módszertani szervezettel kell megkötnie a támogatást igénylőnek.

Bővítés: olyan építési tevékenység, amely az építmény térfogatát növeli.

Csoportszoba: A csoportszoba a bölcsődei és óvodai ellátás keretében egységesen használt fogalom. Bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde) esetében a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekeként legalább 3 m². A bölcsődei csoportszoba fogalma azonos az MSZE 24210-1:2012 építészeti szabványban meghatározott gyermekszobával. Óvodai ellátás esetében az óvodai csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2,0 m²/fő.

Családi bölcsőde: A családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít. Jelen felhívás keretében a családi bölcsőde kialakítása a bölcsődei funkciónak megfelelően kialakított helyiségben támogatható, lakás célját szolgáló helyiség fejlesztése nem támogatható. A családi bölcsőde feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három – egy szolgáltató székhelyeként, illetve telephelyeként, egy vagy több épületben működő – családi bölcsődét magába foglaló hálózat biztosítja. Három vagy annál több családi bölcsőde fenntartását hálózatba kell szervezni.

Egyházi köznevelési intézmény: az Nkt. 2. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott személy által fenntartott köznevelési intézmény.

Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat: olyan eljárás, amely megakadályozza, hogy az infrastruktúra potenciális hosszú távú éghajlati hatásoknak legyen kiszolgáltatva, egyúttal biztosítja az „első az energiahatékonyság” elvének érvényesülését, valamint azt, hogy a projektből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás szintje összhangban legyen a 2050-es klímasemlegességi célkitűzéssel.

Feladatellátási hely (Nkt. 4.§ 7.): az a cím, ahol a köznevelési intézmény alapító okiratában, szakmai alapidokumentumában foglalt feladat ellátása történik. A székhelyen kívül működő feladatellátási hely az ún. telephely.

Felújítás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságának, valamint üzembiztonságának megtartása érdekében végzett az építmény térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Forgóeszköz: olyan eszköz, amely rendeltetése szerint a tevékenységet, a működést tartósan nem, legfeljebb egy évig szolgálja (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 23-28.§).

IKT eszközök: számítógép és alap perifériái, számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, DVD, kamera, digitális fényképezőgép); aktív tábla, számítógéphez kapcsolt mérési, vezérlési-szabályozási eszközök.

Ingatlankiváltás: egy már meglévő, a projekttel érintett valamely bölcsődei/óvodai ellátás a jelenlegi ingatlanból másik, a projekt keretében fejlesztéssel érintett/újjonnan épített ingatlanba költözik. A régi épületet kiváltott ingatlanok nevezzük.

Intézményegység (Nkt. 4.§ 12.): az a szervezeti egység, amelyik a köznevelési intézmény, többcélú intézmény valamely alapfeladatát látja el.

Korszerűsítés: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmasságának javítása, használati értékének, teljesítőképességének, üzembiztonságának növelése érdekében végzett építési tevékenység.

Közös igazgatású köznevelési intézmény: szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében különböző típusú nevelési-oktatási intézmények, továbbá egységes iskola, összetett iskola feladatait láthatja el. Szervezeti keretében, a nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet ellátó intézményegység is működhet.

Magán köznevelési intézmény: az Nkt. 2. § (3) bekezdés b) pont bc) és bd) alpontjában meghatározott személy által fenntartott köznevelési intézmény.

Mini bölcsőde: A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A mini bölcsőde szervezetileg működhet:

- a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,
- b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy
- d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

Nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenység:

- a) a felsőoktatás, a köz- és felsőoktatási kutatás, a közművelődés, a kultúra, a művészet, a könyvtár, a muzeális intézményi feladat, a sport,
- b) minden olyan gyermekvédelmi, gyermekjóléti, szociális és egészségügyi ellátás, amely gyermekek, valamint tanköteles tanulók számára nyújtható (ide értendő a bölcsődei ellátás).

Óvodai csoport: Az Nkt.4.§ 23. pontja alapján Óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport: az a legalább egy nevelési évre, tanévre alkotott oktatásszervezési egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul az óvodába, iskolába, kollégiumba felvételt nyert, azonos feladatellátási helyre járó gyermekekből, tanulókból.

Székhely (Nkt. 4.§ 27.): Óvodai ellátás esetén az alapító okiratban, szakmai alapidokumentumban meghatározott, a köznevelési intézmény alapfeladatának ellátását szolgáló feladatellátási hely, ahol képviseleti jogának gyakorlására jogosult vezetőjének munkahelye található.

Szolgáltató székhelye: Bölcsődei ellátás esetén a szolgáltató központi ügyintézési helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtásra.

Szolgáltatói nyilvántartás: A Szolgáltatói Nyilvántartás a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok közhiteles hatósági nyilvántartása. A nyilvántartás lényege, hogy a Szolgáltatói Nyilvántartásba való bejegyzés alapozza meg a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok működését. A rögzítendő adatok körét, főbb működési elveit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/K §-a, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) i) rendelkezései határozzák meg. A részletes végrehajtási szabályokat a szociális, gyermekjóléti és

gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet határozza meg.

Telephely: Bölcsődei ellátás esetében az a szolgáltató székhelyétől különböző, a szolgáltató használatában álló hely, ahol a szolgáltató bölcsődei, mini bölcsőde, családi bölcsődei ellátást nyújt.

Tagintézmény (Nkt. 4.§ 28.): az az intézményegység, ahol a székhelytől való távolság vagy a feladatok jellege miatt az irányítási, képviseleti feladatok a székhelyről nem, vagy csak részben láthatók el.

Többcélú intézmények (Nkt. 20.§):

- a) óvoda-bölcsőde,
- b) egységes iskola vagy összetett iskola,
- c) közös igazgatású köznevelési intézmény,
- d) általános művelődési központ,
- e) egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény (EGYMI).

Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése

TOP Plusz 2.1.1-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	- Helyi önkormányzatok (GFO 321); megyei önkormányzat (GFO 321), illetve megyei önkormányzat (GFO 321) a 2.1.1.7. tevékenység vonatkozásában kizárólag konzorciumvezetői státusszal - Megyei önkormányzat (GFO 321) a kisebbségi tulajdonában álló épületek vonatkozásában, amelyek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos; - Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 322); - Helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 37); - Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327); - Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok (GFO 11; 572; 573; 575; 576).
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése; Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések korszerűsítése és cseréje, fűtési és HMV rendszerek korszerűsítése; Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése; Legfeljebb háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakítása; Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerre kötése; Fosszilis-, vegyes- vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó helyi közösségi fűtőműre való csatlakozás; SECAP kidolgozása, SEAP felülvizsgálata illetve átdolgozása SECAP-pá; Okos hálózat és okos mérési rendszer létrehozása; Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	A benyújtási határidő a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében kerül meghatározásra.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében kerül szabályozásra.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Vissza nem térítendő támogatás

Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	A felhívás 7.1 fejezetében meghatározott szabályok alkalmazandók, az ott meghatározottak szerint az előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 100%-a.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A megvalósítás helyszíne a terület-specifikus mellékletek szerinti megyék települései.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelölt területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 51.170.000.000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló kormányhatározat alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató és mellékletei (pénzügyi összesítők), a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, valamint a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben, az Elszámolási Útmutatóban, vagy a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló Kormányrendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?	5
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	6
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	6
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	7
2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?	7
2.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek	9
2.1.1. 2. Választható önállóan támogatható tevékenységek	10
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	12
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	14
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	25
3. A finanszírozással kapcsolatos információk	27
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	27
3.2. Mennyi a projekt Unióval elszámolható összköltsége?	27
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	27
4. A projektvégrehajtás időtartama	28
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	28
5. Mérföldkövek, indikátorok	28
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?	29
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	29
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	31
6.1. Mire nem kapható támogatás?	31
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	31
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	33
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	33
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	33
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	34
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?	34
7. Elszámolhatóság	34
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	34
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?	35
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	35
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?	38
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?	39

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?	43
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	44
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	45
8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	45
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	45
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	48
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	48
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	49
10. További információk	50
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?.....	50
10.2. További dokumentumok.....	51
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	52
12. Csatolandó mellékletek listája	52
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	52
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	53
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	53
13. A felhívás szakmai mellékletei	53
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése.....	53
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok	54
13.3. További mellékletek	54

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a) Helyi önkormányzatok (GFO 321)
- b) Megyei önkormányzat (GFO 321)
- c) Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 322)
- d) Helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 37);
- e) Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327)
- f) Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok (GFO 11; 572; 573; 575; 576)

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:

- g) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- h) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572; 573; 575; 576; GFO 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik
- i) Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy helyi önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
 - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal, amennyiben releváns.
 - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítéhető meg támogatás, amely:
 - a) amelynek tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban.
 - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszeréből (pl.: Magyar Falu Program keretéből), vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a jelen Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
- 4) Csekély összegű állami támogatás esetén:
 - a) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
 - b) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez;
 - c) elsődleges mezőgazdasági termeléshez;
 - d) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
 - e) a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - f) a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;

- g) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik;
 - h) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé;
 - i) a közúti kereskedelmi áru fuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozások számára teherszállító járművek megvásárlására.
- 5) Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:
- a) a szárazföldi közlekedés területén működő vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott támogatás,
 - b) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
 - c) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.
- 6) Kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén:
- d) Nyomtatott vagy elektronikus formában közzétett sajtótermék és magazin kiadására,
 - e) a halászlé és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatásként,
 - f) elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
 - g) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben- a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - h) akkor, ha a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
 - i) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
 - j) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
 - k) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
 - l) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.
2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
 - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
 - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás

igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)

3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
 1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
 2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2.A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

Többségi önkormányzati tulajdonú épületek, valamint a megyei önkormányzat (GFO 321) kisebbségi tulajdonában álló épületek, amelyek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos vonatkozásában:

1. **Épületek energiahatékonyság-központú fejlesztése külső határoló szerkezeteik korszerűsítése által**

Épületek hőtechnikai jellemzőinek javítása, az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló, a felhívás megjelenésekor hatályos 7/2006 (V. 24.) TNM rendelet (továbbiakban: TNM rendelet) 6. § (5) és (6) bekezdésekben megfogalmazott követelményeknek megfelelően az alábbiakkal:

- a külső határoló szerkezetek utólagos szigetelésével, beleértve a pince- és zárófödémeket vagy a fűtött tetőteret határoló szerkezeteket, valamint a talajon fekvő padlót és a lábazatot,
- az épületszerkezeti elemek vízszigetelésével, amennyiben az 7.4 pont szerinti fajlagos költséghatároknak az megfelel,
- kizárólag a homlokzati hőszigeteléssel érintett homlokzaton elhelyezkedő rossz állapotú csapadékvíz csatorna cseréje,
- külső nyílászárók cseréjével vagy korszerűsítésével (pl. hővisszanyerős szellőzővel ellátott ablakokra történő csere),
- az épületek nyári, passzív hővédelmének javításával,
- műemléki illetve a helyi védelem alatt álló épületek esetében a homlokzatok fűtött tér felé eső (belső oldali) hőszigetelésével, amennyiben a műemléki vagy a helyi védettség alátámasztásra, illetve a páratechnikai számítás benyújtásra kerül.

2. **Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje, és/vagy a kapcsolódó fűtési és HMV rendszerek korszerűsítése**, amennyiben az épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik:

- **Hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje: meglévő fosszilis alapú hőtermelő cseréje korszerűbb fosszilis alapú hőtermelőre vagy biomassza kazánrendszer telepítése;**
- fosszilis vagy vegyes (fosszilis és megújuló egyaránt) alapú távhőellátásban részesülő épületeknél a kedvezményezett tulajdonában lévő szekunder oldali gépészeti elemek korszerűsítései, a távhőszolgáltató tulajdonában lévő, jellemzően primer oldali

gépészeti elemek kivételével, mert azok felújítása egyéb forrás igénybevételével a KEHOP Plusz programból történhet. Továbbá a távhőszolgáltatás helyett más hőtermelő beépítése, azaz a távhőszolgáltatásról való leválás nem támogatott,

- fűtési és HMV rendszer korszerűsítése, cseréje,
- VRF típusú fűtési rendszer kiépítése, kizárólag korábban is fűtött épületrészekben,
- hőleadó berendezések korszerűsítése, cseréje,
- szükség esetén a kapcsolódó kéménytechnikai fejlesztések elvégzése,
- épületgépészeti intelligens szabályzási rendszerek kiépítése, fejlesztése (épületek energetikai szabályzását, vezérlését biztosító rendszerek fejlesztése, hiányuk esetén ezek kiépítése, az ehhez szükséges mérési pontok kialakítása, központi épületenergia- menedzsment rendszerek kialakítása, a mérési eredmények gyűjtését, feldolgozását, megjelenítését biztosító fejlesztések megvalósítása).

3. **Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése**, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik:

- Napsugárzás energiatartalmát hasznosító berendezés és a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése; statikai szakvélemény alapján a tetőszerkezet érintett teherhordó elemeinek megerősítése; az épületgépészeti rendszerben működéshez szükséges eszközök, berendezések telepítése (pl.: kollektorköri vezérlőegység, termosztatikus szabályozószelep, tágulási tartály, hőcserélős melegvíztároló, hőátadó rendszer gépészeti elemei, szigetelt csővezeték rendszer, szivattyúk).

4. **Maximum háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakítása**

- Napelemek és tartóelemeik beszerzése és telepítése; statikai szakvélemény alapján a tetőszerkezet érintett teherhordó elemeinek megerősítése; a helyi elektromos rendszerhez illetve a hálózathoz való csatlakozáshoz szükséges elemek (pl. inverter, kétirányú mérő) beszerzése, a belső csatlakozáshoz elengedhetetlenül szükséges hálózatfejlesztés és kiépítésének költségei, a megtermelt villamos energiát mérő-rögzítő eszközök, a napelemek telepítéséhez nélkülözhetetlen hálózati teljesítmény bővítés költségei elszámolhatók a napelem tevékenység részeként. Kizárólag védelmi kockázatelemzéssel igazolt esetben a projektben telepítendő napelemek villám- és túlfeszültség elleni védelmének kiépítése.

5. **Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerre kötése**, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról rendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik:

- Primer és szekunder oldalak kialakítása; beüzemelés, hőszivattyú energiaellátását biztosító energiavételezési pontok kialakítása, szabályzó rendszer kialakítása, monitoring rendszer kialakítása és telepítése, amellyel a COP, SPF_{prim} értékek számíthatók és ellenőrizhetők, Thermal Response Test (TRT) elvégzése, a berendezés telepítése.

6. **Fosszilis- vagy vegyes- (fosszilis és megújuló egyaránt) vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó helyi közösségi fűtőműre vagy hulladék hő hasznosító rendszerre való csatlakozás megteremtése** (a felhívás 6.1. pont j)-ben

leírtak kivételével), amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik, továbbá ezen tevékenységekre más konstrukcióban nem igényeltek támogatást. Nyilatkozattal szükséges igazolni, hogy a csatlakozás nem a felhívás 6.1. pont j)-ben leírt módon valósul meg.

- Bekötővezeték megépítése a primer oldali hőfogadóig,
- primer oldali hőfogadó rendszer kialakítása/felújítása beleértve a hőellátó rendszerhez (szekunder rendszer) való csatlakozás kiépítését,
- az erőművi, ipari hulladékhő, pl. kondenzációs hő, füstgázhő, sarjűgőz, stb. mint alternatív energiaforrás hasznosítása.

7. Megyei önkormányzati konzorciumvezetői szinten összefogott és koordinált, a helyi önkormányzati konzorciumi tagok Fenntartható Energia Akciótervének (SEAP) felülvizsgálata illetve átdolgozása Fenntartható Energia és Klíma Akciótervé (SECAP) vagy a saját SECAP-juk kidolgozása és/vagy a megye területén működő Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek SECAP-jainak összefogása.

Az intézkedés keretében megvalósuló tevékenységet illetően kizárólag a megyei önkormányzat, mint konzorciumvezető a támogatásra jogosult, aki koordinálja, szakmailag támogatja ezen tevékenységeket és rendszeres konzultációt folytat a nemzeti és/vagy regionális „Covenant koordinátorral”, a konzorciumi tagokkal, akik csak a helyi önkormányzatok lehetnek és a Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező településközösségekkel és településekkel.

Jelen felhívás keretében legfeljebb egy támogatási kérelmet nyújthat be a megyei önkormányzat, mint konzorciumvezető, ami az alábbiakat tartalmazhatja:

- A helyi önkormányzat, mint konzorciumi tag által a saját akciótervének vonatkozásában végzendő szükséges adatgyűjtések, felmérések elvégzése, az akcióterv (SEAP) felülvizsgálata és átdolgozása, vagy a saját SECAP kidolgozása, továbbá a tag csatlakozása a Covenant of Mayors (Európai Polgármesterek Szövetsége) szervezethez és annak vonatkozó programjához;
- A megye területén működő Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek - akik nem lehetnek konzorcium tagjai - SECAP-jainak kidolgozása és a közösség csatlakozása az Európai Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors) szervezethez és annak vonatkozó programjához.

8. Városok energiahatékonyságának növelése érdekében okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer létrehozása

- Önkormányzati tulajdonú épületek és intézmények energia ellátását (villamos- és hő-energia) megvalósító egységek egy irányítási rendszerbe, hálózatba kötése, és ennek működéséhez szükséges városi szintű integrált energia menedzsment, monitoring és irányítási rendszer bevezetése (smart metering és smart grid). A smart grid és a smart metering rendszer megvalósítása csak együttesen lehetséges, azok e tekintetben egymástól nem elválaszthatók, kivétel, ha jelen felhívásban pilot projekt keretében kizárólag smart metering rendszer kerül kialakításra.

2.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek

Jelen felhívás keretében nem releváns

2.1.1.2. Választható önállóan támogatható tevékenységek

- a) Szemléletformálási, tájékoztatási tevékenység.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 2.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- b) Akadálymentesítés: amennyiben releváns, jelen felhívás 4. és 5. sz. általános mellékletekben, az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján;
- c) Azbesztmentesítés: amennyiben releváns, jelen felhívás 2.3 fejezetében, az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján;
- d) Nyilvánosság biztosítása: jelen felhívás 2.3 és 6.2.1 fejezetében a nyilvánosság biztosítására vonatkozó feltételek alapján;
- e) Képzési anyag kidolgozása és képzés tartása - jelen felhívás 2.3 fejezetében, a képzés biztosítására vonatkozó feltételek alapján;
- f) Műemléki vagy a helyi védettséget megalapozó érték megőrzése – amennyiben releváns, jelen felhívás 2.3 fejezetében, az értékek megőrzésének biztosítására vonatkozó feltételek alapján.

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 2.1.1.1. tevékenységgel együtt támogathatók az alábbi tevékenységek.

1. **Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje, és/vagy a kapcsolódó fűtési és HMV rendszerek korszerűsítése**, amennyiben az épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába. Hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje: meglévő fosszilis alapú hőtermelő cseréje egy korszerűbb fosszilis alapú hőtermelőre vagy biomassza kazánrendszer telepítése;
 - Fosszilis vagy vegyes (fosszilis és megújuló egyaránt) alapú távhőellátásban részesülő épületek szekunder oldali gépészeti korszerűsítései, a távhőszolgáltató tulajdonában lévő, jellemzően primer oldali gépészeti elemek kivételével, mert azok felújítása a KEHOP Plusz programból történhet. Nem támogatható továbbá a távhőszolgáltatás helyett más hőtermelő beépítése, azaz a távhőszolgáltatásról való leválás;
 - A fűtési és HMV rendszer korszerűsítése, cseréje;
 - VRF típusú fűtési rendszer kiépítése, kizárólag korábban is fűtött épületrészekben;
 - Hőleadó berendezések korszerűsítése, cseréje;
 - Szükség esetén a kapcsolódó kéménytechnikai fejlesztések;
 - Épületegyüttes hőenergetikai rendszerének épületekre történő szétválasztása hőtermelő helyiség kialakításával, gázvezeték kiépítésével, amennyiben a fejlesztés utáni külön hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületek összesített számított

energiafogyasztása kevesebb, mint a fejlesztés előtti állapotban lévő épületegyüttes energiafogyasztása, azaz a szétválasztás energia megtakarítással jár;

- Egymáshoz közel eső, önálló hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületek épületegyüttessé alakítása közös hőenergetikai rendszer megvalósításával, amennyiben a fejlesztés utáni közös hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületegyüttes számított összesített energiafogyasztása kevesebb, mint a fejlesztés előtti állapotban lévő épületek energiafogyasztása, vagyis az egyesítés energia megtakarítással jár;
- Épületgépészeti intelligens szabályzási rendszerek kiépítése, fejlesztése. Ennek keretében épületek energetikai szabályzását, vezérlését biztosító rendszerek fejlesztése, hiányuk esetén ezek kiépítése, az ehhez szükséges mérési pontok kialakítása, központi épületenergia-menedzsment rendszerek kialakítása, a mérési eredmények gyűjtését, feldolgozását, megjelenítését biztosító fejlesztések megvalósítása.

2. **Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése**, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába:

- Napsugárzás energiataralmát hasznosító berendezés és a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése; statikai szakvélemény alapján a tetőszerkezet érintett teherhordó elemeinek megerősítése; az épületgépészeti rendszerben működéshez szükséges eszközök, berendezések telepítése, például kollektorköri vezérlőegység, termosztatikus szabályozószelep, tágulási tartály, hőcserélős melegvíztároló, hőátadó rendszer gépészeti elemei, szigetelt csővezeték rendszer, szivattyúk.

3. **Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerre kötése**, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába: Primer és szekunder oldalak kialakítása; beüzemelés, hőszivattyú energiaellátását biztosító energiavételezési pontok kialakítása, szabályzó rendszer kialakítása, monitoring rendszer kialakítása és telepítése, amellyel a COP, SPF_{prim} értékek számíthatók és ellenőrizhetők; Thermal Response Test (TRT) elvégzése, a berendezés telepítése.

4. **Fosszilis- vagy vegyes- (fosszilis és megújuló egyaránt) vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó helyi közösségi fűtőműre, vagy hulladékhőt hasznosító rendszerre való csatlakozás megteremtése** (a felhívás 6.1. pont j)-ben leírtak kivételével), amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába, továbbá ezen tevékenységekre más konstrukcióból nem igényeltek támogatást. Nyilatkozattal szükséges igazolni, hogy a csatlakozás nem a felhívás a felhívás 6.1. pont j)-ben leírt módon valósul meg.

- Bekötővezeték megépítése a primer oldali hőfogadóig;
- Primer oldali hőfogadó rendszer kialakítása/felújítása beleértve a szekunder hőellátó rendszerhez való csatlakozás kiépítését;
- Az erőművi, ipari hulladékhő, pl. kondenzációs hő, füstgáz hő, sarjűgőz, stb. mint alternatív energiaforrás hasznosítása.

A felhívás keretében *önállóan nem, csak a 2.1.1.1., 2.1.1.2., 2.1.1.3., 2.1.1.4., 2.1.1.5., 2.1.1.6. tevékenység valamelyikével együtt* támogathatók az alábbi tevékenységek.

5. Az adott épülethez kapcsolódó, már meglévő, kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése

- Világítótest és kapcsolódó villamos és rögzítő szerkezeti elemek beszerzése, beszerelése;
- Az érvényben lévő szabályozásnak nem megfelelő, kizárólag a korszerűsítés megkezdése előtt meglévő elektromos vezeték-szakaszok felújítása vagy cseréje, amennyiben azok jelen tevékenység keretében érintetté válnak. Új vezeték-szakaszok kiépítése nem támogatható;
- Vezérlés, automatika beszerzése és beépítése;
- Intelligens világítási rendszerek kiépítése.

6. Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése

- Meglévő, központi szellőző- és légkondicionáló berendezések korszerűsítése vagy cseréje;
- VRF típusú hűtési rendszer kiépítése, kizárólag korábban is hűtött épületrészekben;
- Hővisszanyerő berendezés beépítése;
- Hővisszanyerős szellőzőrendszer kiépítése;
- Légcsatornák, vezetékek felújítása, szigetelése illetve, indokolt esetben, cseréje;
- Nyílászáró cseréhez kapcsolódóan fellépő, az adott támogatható funkciót ellátó helyiségben már meglévő, speciális tevékenységek (pl. vegyi fülkék, laborok, de ide nem tartozóan a konyhai munkával, főzéssel/melegítéssel kapcsolatos tevékenység) folytatásához, gázterv alapján igazoltan előírt, helyi hő és füstelszívó rendszer kiépítése², amennyiben nyílászáróba építhető automata légbeeresztők alkalmazása igazoltan nem elégséges megoldás.

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása keretében megvalósuló infrastruktúra kialakításának/fejlesztésének támogatása **a tulajdonos szintjén** abban az esetben nem minősül az Európai Unió működéséről szóló szerződés (továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, amennyiben az elszámolható költségek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján települési önkormányzatok vagy a Magyar Állam tulajdonába kerülő eszközökhöz kapcsolódó beruházásra aktiválhatóak és alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz közvetlen versennyel nem érintett, mivel pl. a replikáció nem gazdaságos (természetes monopóliumok),
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz tekintetében a magánfinanszírozás nem jellemző, valamint
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz a társadalom egészének nyújt előnyöket (azaz nem úgy alakítják ki, hogy egy adott vállalkozást/ágazatot részesítsen előnyben)

Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása **a támogatást igénylő szintjén** abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak**, amennyiben

² Az RWA hő- és füstelvezető rendszerhez tartozó, nyílászárótól független elemek (pl.: szünetmentes áramú vezérlőközpont, füstérzékelő, hőkülönbségérzékelő, RWA-vészkapcsoló, szellőztető kapcsoló, szél- vagy csapadékérzékelő, stb.) kiépítési költsége nem számolható el.

- a) a kedvezményezett nem minősül uniós versenyjogi értelemben vett vállalkozásnak, azaz nem végez gazdasági tevékenységet (pl. hatósági tevékenység, térítésmentesen hozzáférhető kulturális tevékenység vagy olyan, a kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódó tevékenység, amely nem tekintendő gazdasági tevékenységnek), vagy
- b) amennyiben a támogatást igénylő dokumentálja, hogy a támogatásban részesített tevékenység kizárólag helyi jelentőséggel bír, és így a támogatási intézkedés nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet (a külföldi látogatók száma marginális),
- c) amennyiben a támogatott tevékenység nem gazdasági tevékenységre használt infrastruktúra ún. szokásos létesítményeihez kapcsolódik (ilyen szokásos létesítmény például egy múzeum büféje, ha a múzeum tevékenysége a fenti a. pont alapján nem minősül gazdasági tevékenységnek),
- d) az önkormányzati tulajdonú fejlesztéssel érintett ingatlant vagy eszközt legalább az amortizációjának idejéig közszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódóan használják.

Az Európai Bizottság az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló közleményének értelmében egy támogatási intézkedés abban az esetben nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, amennyiben az kizárólag helyi jelentőséggel, hatókörrel bír. A közlemény 196. pontja értelmében egy intézkedés abban az esetben minősülhet helyi jelentőségűnek, ha

1. a kedvezményezett az adott tagállamon belüli korlátozott területen kínál árukat vagy szolgáltatásokat,
2. valószínűtlen, hogy e tevékenység más tagállamokból vonzana vásárlókat és
3. nem feltételezhető, hogy az intézkedésnek marginálisnál nagyobb hatása lenne a határon átnyúló beruházásokra és letelepedésekre.

Az ilyen jellegű intézkedések nem minősülnek uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak, ezekben az esetekben tehát az állami támogatási szabályokat nem kell alkalmazni.

Amennyiben a Felhívás alapján nyújtott támogatásból megvalósuló/fejlesztésre kerülő infrastruktúrát a tulajdonos egy szolgáltató részére üzemeltetésre átadja, szükséges a felek közötti, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló 2012/21/EU bizottsági határozat (a továbbiakban 2012/21/EU bizottsági határozat) alapján megkötött közszolgáltatási szerződés megkötése.

Amennyiben a támogatható tevékenységek finanszírozása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, a felhívás keretében támogatható – lenti táblázatban szereplő – tevékenységek Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A 2.1.1.1.-2.1.1.6. és a 2.1.2.1 tevékenységek, valamint a 2.1.2.2.1.–2.1.2.2.6. tevékenységek, melyeket a 2.3. pont 3. n) szerinti funkciónak helyt adó többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társasági tulajdonban lévő olyan épületen hajtanak végre, melyben gazdasági tevékenységként		258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4. § 21. pontja alapján közszolgáltatásért járó ellentételezés.

közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenységet folytatnak.		
A 2.1.1.1.-2.1.1.6. és a 2.1.2.1 tevékenységek, valamint a 2.1.2.2.1.–2.1.2.2.6. tevékenységek, melyeket a 2.3. pont 3. c) szerinti kategórián belül filmszínházban hajtanak végre.		258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4. § 18. pontja alapján kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás.
3.5.1 A támogatási kérelem benyújtása előtt a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek.		258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4. § 23. pontja alapján csekély összegű támogatás.

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg vállalják a Felhívás 2.3 pontjában előírt feltételek teljesítését. A feltételek nem teljesítése, illetve be nem tartása a támogatási kérelem elutasítását, későbbiekben a szerződésszegés jogkövetkezményeit vonja maga után.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában!

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges.

- 1) **Önálló energetikai rendszerrel rendelkező épület, vagy épületegyüttes épületenergetikai korszerűsítése támogatott, illetve lehetőség van „összetett beruházás” megvalósítására is** (lásd fogalomjegyzék: *Projekt, Épületegyüttes, Összetett beruházás*). Emellett olyan, meglévő épületeket és csatlakozó infrastruktúrájukat célozza a Felhívás, amelyek a nagyközönség számára látogathatóak, ezzel is elősegítve a szemléletformálást, a műszaki információk, tapasztalatok terjesztését, mely szintén a program céljaként szerepel.
- 2) **Energetikai központú felmérésen és számításokon alapuló projektek kidolgozása támogatott.** A cél olyan, energetikai felülvizsgálatokra alapozott és energetikai szakemberek dokumentált javaslataira épülő korszerűsítések kivitelezése, ahol a döntéshozók a szakemberek által adott javaslatok, a helyi adottságok, a célszerűség és a költséghatékonyság alapján választják ki a felhasználandó technológiákat.
- 3) Jelen felhívás keretében kizárólag az alábbi intézményeknek/funkcióknak helyt adó épületek és kapcsolódó infrastruktúrájuk energiahatékonysági fejlesztése és/vagy megújuló energiafelhasználásának növelése támogatható. Amennyiben a jelenlegi funkció nem támogatható, de támogatható funkcióra való átállás tervezett, úgy a támogatási kérelem benyújtása során a támogatást igénylőnek nyilatkozni szükséges, hogy a tervezett funkcióváltást legkésőbb a projekt fizikai befejezéséig elvégzi. A tervezett funkcióváltást legkésőbb a támogatási szerződés megkötéséig igazolni szükséges. A kérelemben releváns funkcióknak való

megfelelést nyilatkozattal, illetve szükség szerint alátámasztó dokumentumokkal igazolni szükséges.

- a) Alap- és középfokú, oktatási intézmények és kapcsolódó épületeik: iskolaépület, kollégium, tornaterem, tanműhely;
- b) Kulturális és művészeti oktatást végző intézmények;
- c) Művelődési házak, színházak, egyéb, rendszeresen használt közösségi terek;
- d) Kulturális-, tudományos kiállítóterem, múzeumok, könyvtár, levéltár;
- e) Klubok, foglalkoztatók;
- f) Közigazgatási funkciót ellátó hivatali intézmények;
- g) Idősek otthona, pszichiátriai betegek otthona, szenvedélybetegek otthona, fogyatékos személyek otthona, valamint hajléktalanok otthona;
- h) Közcélú, nem professzionális sporthoz kötődő sportlétesítmények, fedett uszodák, közcélú szabadidős létesítmények;
- i) TOP_Plusz-3.3.2-21 felhívásban támogatható funkciók (háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás; fogorvosi alapellátás; alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás; védőnői ellátás; iskola-egészségügyi ellátás; járóbeteg-szakellátások, mentőállomás);
- j) TOP_Plusz-3.3.2-21 felhívásban támogatható funkciók (étkeztetés; közösségi ellátások; házi segítségnyújtás támogató szolgáltatás; utcai szociális munka; nappali ellátás, család- és gyermekjóléti szolgálat/központ; gyermekek/családok átmeneti otthona);
- k) TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívásban támogatható funkciók: bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, óvoda-bölcsőde, mint többcélú intézmény.
- l) Szociális ellátórendszer keretében finanszírozott támogatott lakhatás, mint szakosított ellátási forma céljára szolgáló lakás, épület továbbá a családok átmeneti otthona és albérlők háza, szolgálati lakás.
- m) 100% önkormányzati tulajdonban lévő olyan épület, ami az önkormányzat igazgatási, illetve kötelezően ellátandó feladatainak helyszínéül szolgál, vagy amelyben a betelepülő vállalkozások kizárólag közszolgáltatási szerződéssel rendelkező vállalkozások részére nyújtanak a közszolgáltatás nyújtásához elengedhetetlen szolgáltatásokat és/vagy uniós versenyjogi értelemben vett egyéb gazdasági tevékenységet nem folytatnak.
- n) Többségi önkormányzati vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társasági tulajdonban lévő olyan épületet, melyben gazdasági tevékenységként közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenységet folytatnak. A felhívás 9.2. pontjában leírtak alapján támogatás kizárólag a támogatható tevékenység tekintetében megbízási aktussal rendelkező kedvezményezett részére nyújtható.

Abban az esetben, ha a TOP_Plusz-3.3.2-21 vagy a TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívások tekintetében **egy önálló energetikai rendszerrel rendelkező különálló épületben** - ami többségi önkormányzati és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság tulajdonában áll - csak és kizárólag az adott felhíváson belül felsorolt funkciók kerülnek ellátásra, akkor ezen épület esetén az épületenergetikai korszerűsítésére vonatkozó tevékenységek (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) **a támogatást kérelmező döntése alapján:**

1. **A releváns TOP_Plusz-3.3.2-21 vagy TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívás keretén belül kerülhetnek támogatásra.** Ez esetben a támogatást igénylőnek a releváns felhívásra vonatkozó támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés (energiahatékonysági fejlesztés, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2021-

2027 tervezési időszak TOP Plusz-2.1.1 felhívásából támogatást, továbbá nyilatkozik, hogy ezen épületenergetikai korszerűsítést és azok költségeit, számláit elkülönítetten tartja nyilván,

vagy

2. **A tárgyi TOP Plusz-2.1.1 felhívás keretén belül kerülhetnek támogatásra.** Ez esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés (energiahatékonysági fejlesztés, megújuló energia felhasználás kiterjesztése) vonatkozásában nem igényel, illetve vesz igénybe a 2021-2027 tervezési időszak releváns TOP_Plusz-3.3.2-21 vagy TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívásaiból támogatást.

A fentiekén túl, a projektbe bevonni tervezett épületeknek meg kell felelnie a felhívás 6.4. pontjában részletezett tulajdonviszony követelményeknek.

Olyan, központi költségvetési szerv, vagy egyház általi fenntartásba, működtetésbe, vagyonkezelésbe átvett intézmény esetében, mely többségi önkormányzati tulajdonú, vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság által tulajdonolt épület **egy részében helyezkedik el és támogatható funkciót lát el**, továbbá központi költségvetési szerv általi fenntartásba, működtetésbe, vagyonkezelésbe átvett köznevelési intézménynek helyt adó önálló épület (pl. Tankerületi Központ fenntartásában lévő iskola) esetén támogatási kérelmet csak az önkormányzat nyújthat be.

Ilyen esetekben szükség van az adott a fenntartó/üzemeltető/vagyonkezelő támogató nyilatkozatára, melyben:

- a. Nyilatkozik, hogy a munkálatok céljával egyetért;
- b. Nyilatkozik, hogy a munkálatokkal járó zavarást tűri;
- c. Nyilatkozik, hogy a fenntartási időszak alatt, amennyiben a fenntartói /üzemeltetői/vagyonkezelői jogviszony fennáll, az érintett ingatlan funkcióját fenntartja;
- d. Nyilatkozik, hogy legalább a fenntartási időszak alatt, az önkormányzat kérésére, az épület energetikai teljesítményével kapcsolatosan rendelkezésére álló adatokat az önkormányzat rendelkezésére bocsátja.

Az önkormányzat továbbá nyilatkozik, amennyiben a fenntartási időszak alatt a fenntartói /üzemeltetői/vagyonkezelői jog visszaszáll az önkormányzatra, a támogatási kérelem elbírálásakor figyelembe vett és támogatott eredeti funkciót a fenntartási időszak végéig megtartja vagy az elbírálás időpontjában azonos feltételekkel támogatható olyan egyéb funkció ellátását biztosítja az adott épületben, melynek hatására ezen funkcióknak helyt adó épület/épületrész fosszilis energiaszükséglete nem növekszik és releváns esetben a megújuló energiafelhasználása nem csökken.

Amennyiben a teljes többségi önkormányzati tulajdonú, vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság által tulajdonolt épület került központi költségvetési szerv vagy egyház általi fenntartásba, működtetésbe vagy vagyonkezelésbe, úgy az épület energetikai korszerűsítése a KEHOP Plusz program keretében nyújtott támogatásból finanszírozható (kivéve a Tankerületi Központ [KLIK] fenntartásában lévő iskola).

- 4) Amennyiben olyan funkció is működik az épületben, amely a felhívás keretében nem támogatható, a közös használatú vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek költségeinek arányosítására figyelemmel kell lenni.

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan jelen felhívás keretében támogatható funkciókon túl egyéb funkcióknak is helyt ad, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projekt előkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl. külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott szolgáltatás-/ellátásnyújtás helyiségének/helyiségeinek alapterülete alapján, azaz az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.

Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása a közös helyiségek figyelembe vétele nélkül:

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Az alapterület alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.

Az arányosítás minden olyan építéshez kapcsolódó költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, amely a támogatható és a nem támogatható funkcióhoz is kapcsolható, beleértve a projekt előkészítés (pl. tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl. műszaki ellenőrzés) költségeit is. Ezen költségek a felhívás keretében a fenti százalékos arálynak megfelelően számolhatók el.

- 5) A projektek által érintett épületek tekintetében a projekt megkezdése előtt el kell készíteni az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008 (VI.30.) Kormányrendelet szerinti hiteles energetikai tanúsítványt (HET) - kivételt képeznek a 2.1.1.4., 2.1.1.7. és 2.1.1.8. tevékenységek -, amennyiben az még nem áll rendelkezésre, és emellett legalább a tanúsító mint műszaki szakértő által javasolt intézkedések megvalósítását tervbe kell venni. Továbbá a projekt által érintett épületek esetében - a 2.1.1.4., 2.1.1.7. és 2.1.1.8. tevékenységek kivételével - be kell nyújtani az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) állapotot valamint a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti olyan számítást, mely a CO₂ kibocsátási értékeket is tartalmazza.

Amennyiben megújuló energia felhasználás növekedést eredményező tevékenység (pl. napelem telepítés) is tervezett az adott épületnél, úgy ezen fejlesztés hatását a *tervezett* állapot számításában szükséges kimutatni. Amennyiben csak energiahatékonysági fejlesztések történnek az adott épületnél, úgy az energetikai melléklet „01 energetikai adatok” munkalapján a *köztes* állapot számítási eredményeit kell a tervezett állapotnál feltüntetni. Amennyiben csak megújuló energia felhasználás növekedést eredményező fejlesztések történnek az adott épületnél (pl. napelem), úgy az energetikai melléklet „01 energetikai adatok” munkalapján a meglévő állapot számítási eredményeit szükséges a *köztes* állapotnál is feltüntetni!

Csak napelemes fejlesztéssel érintett épület esetén a *meglévő* és a *köztes* állapotnál az épület jelenlegi villamos energia fogyasztását, a tervezet állapotnál pedig a napelem által termelt villamos energiamennyiséggel csökkentett értéket kell feltüntetni. ezen esetben továbbá az „Általános adatok” munkalap részt sem kell kitölteni.

- 6) „**Összetett**” projektek esetében, a beruházást meg kell, hogy előzze egy, a projekt teljes műszaki kiterjedésében a kiindulási állapotot lefedő, meghatározott szakember által elvégzett **épületenergetikai átvilágítás**.

Az átvilágításnak különösen a komplex, több tevékenységet együtt alkalmazó és több épületet érintő felújítási lehetőségeket kell vizsgálnia, és aminek eredményét és megállapításait a Projekt Tervben kötelező figyelembe venni, felhasználni.

Az épületenergetikai átvilágítás során, amennyiben még nem létezett, elő kell állítani a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet szerinti hiteles energetikai tanúsítványt is.

Összetett projekt esetén az épületenergetikai átvilágítás elkészítésétől abban az esetben lehet eltekinteni, amennyiben a támogatási kérelem mellékletét képező Projekt Terv releváns pontjában (B/2. pont) a változatelemzés során minden reális és költséghatékony projektem/tevékenység változatot számításba vesznek, és mindezek alapján döntenek a projektben tervezendő tevékenységekről.

Az épületenergetikai átvilágítás igénybe vehető nem összetett projekt esetében is. Amennyiben a projekt csak a 2.1.1.4., 2.1.1.7. és 2.1.1.8. tevékenységre irányul, úgy jelen pont előírásai nem relevánsak.

- 7) Az épületenergetikai átvilágítás, amennyiben az releváns, az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet, vagy jogutódjai 1. melléklete szerinti műszaki szakértőnek (SzÉS6, épületenergetikai szakértő), vagy jogutódjai szerinti, illetve az EU más tagállamaiban jogosítványt szerzett, Magyarországon nyilvántartásba vett, az említett rendelet vonatkozó követelményeinek megfelelő, külföldi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőnek, vagy az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V.26.) Kormányrendelet 13-14. pontjában leírtak szerinti energetikai auditornak kell végeznie.
- 8) Amennyiben az épületenergetikai átvilágítás világítástechnikai fejlesztéseket is vizsgál, az átvilágítást végzőnek a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet, vagy jogutódjai 1. melléklete szerinti SzÉS7-V (kül- és beltéri világítás szakértő) vagy M-B-28, Világítástechnika, vagy jogutódjai szerinti jogosultsággal bíró szakértőt, vagy az EU más tagállamaiban jogosítványt szerzett, Magyarországon nyilvántartásba vett, az említett rendelet vonatkozó követelményeinek megfelelő, külföldi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőt is be kell vonnia vagy az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V.26.) Kormányrendelet 13-14. pontjaiban leírtak szerinti energetikai auditornak kell végeznie.

Műemléki vagy a helyi védettséget megalapozó értékek megőrzése:

- 9) Műemléki vagy helyi védelem alatt álló épület érintettsége esetében a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete, vagy jogutódjai szerinti SzÉS5 (építésügyi műszaki szakértői szakterület, műemléki részsakterület), vagy jogutódjai szerinti jogosultsággal bíró szakértőt, vagy az EU más tagállamaiban jogosítványt szerzett, Magyarországon nyilvántartásba vett, az említett rendelet vonatkozó követelményeinek megfelelő, külföldi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőt is be kell vonnia a projektbe. Amennyiben egy összetett projekt részeként (az egyik épület műemlék, vagy helyi védelem alatt lévő épület) jelenik meg a műemléki vagy helyi védelemi érintettség, úgy az épületenergetikai átvilágításba is be kell vonni a műemlékvédelmi szakértőt.
- 10) Műemléki védelem alatt álló épület esetén az előkészületek során a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásáig a védett műemléki értékek leltárszerű felsorolásáról, az építéstörténeti tudományos dokumentáció megelőző elkészítéséről gondoskodnia szükséges. Műemlék védelem alá eső épület felújítási támogatásának feltétele műemlékvédelmi szakértői nyilatkozat, amely megjelöli azokat a védendő épületelemeket, melyeknél a TNM rendelet 1. § (2) bekezdése szerinti energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények betartása a műemléki érték megváltoztatását eredményezné, azaz, melyeknél nem lehetséges alkalmazni a védendő értéket károsító technológiákat. Továbbá ezen nyilatkozat/bizonyítvány alapján igazolható, hogy az adott épület teljes határoló felületének hány százalékát érintheti a felújítás: 25% alatti vagy afeletti, ún. „jelentős felújítás” végezhető el az adott műemlék épületnél.
- 11) Helyi védelem alá eső épület esetében elegendő a műemlékvédelmi szakértő nyilatkozata, mely tartalmazza a védendő épületelemeket – ahol nem lehet alkalmazni a védendő értéket károsító technológiákat, mert ezen épületelemeknél a TNM rendelet 1. § (2) bekezdése

szerinti energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények betartása a helyi védelmi érték megváltoztatását eredményezné – és ezen épületelemeken alkalmazható műszaki megoldásokat. Tovább ezen nyilatkozat alapján igazolható, hogy az adott épület teljes határoló felületének hány százalékát érintheti a felújítás: 25% alatti vagy afeletti, ún. „jelentős felújítás” végezhető el az adott, helyi védelem alatt álló épületnél.

- 12) Műemléki védelem vagy helyi védelem alatt álló épület esetén kizárólag az esetben alkalmazható az 450.000 Ft/kW fajlagos beruházási költségkorlát, amennyiben az alkalmazható műszaki megoldás a napelemek telepítésére vonatkozó fajlagos beruházási költségelemet érint és a szükséges, de az általánostól eltérő megoldások szükségességét a szakértő önállóan, jóváhagyólag indokolja.
- 13) A támogatást igénylőnek a műemléki vagy a helyi védettséget megalapozó értékek szakmai útmutatás alapján történő megőrzéséről gondoskodnia szükséges.

Horizontális követelmények:

- 14) **Azbeszmentesítés:** Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztt tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben.

Tájékoztatással kapcsolatos követelmények

- 15) **Nyilvánosság biztosítása:** A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a www.szechenyi2020.hu honlapról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek megkezdése előtt javasoljuk, egyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs munkatársával.

Beruházás megvalósítására vonatkozó általános követelmények:

- 16) A támogatást igénylőnek a fejlesztési elképzelés kidolgozása során kötelező a felhívás 8. fejezetében hivatkozott és mellékletként csatolt módszertani útmutató előírásainak megfelelő Projekt Tervet készíteni. A Projekt Tervet és annak a „Kötelezően csatolandó” mellékleteit (I.-V.) a támogatási kérelem benyújtásakor szükséges benyújtani. A „Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll” típusú mellékleteket (VI. - XIII.) legkésőbb az első mérőföldkőig szükséges benyújtani.
- 17) A projekt megvalósítása során kötelező szakirányú műszaki ellenőr alkalmazása.
- 18) Kizárólag olyan projektek támogathatóak, amelyek abszolút értékben csökkentik az országos üvegházhatású gázkibocsátást.
- 19) Kizárólag olyan projektek támogathatóak, amelyekben szereplő épületekre a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról 1. § (1) - (3) bekezdései alapján alkalmazható, és az összes hasznos alapterület meghaladja az 50 nm-t.
- 20) A projektek által érintett épületek a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti hiteles energetikai tanúsítványát el kell készíteni a projekt kivitelezési munkálatainak befejezése után is. Kivételt jelentenek a felhívás 2.1.1.4., 2.1.1.7. és 2.1.1.8. pontokban felsorolt tevékenységek.

Intelligens rendszerek kiépítésére vonatkozó követelmények:

- 21) Minden energiatermelő beruházás során kötelező beépíteni a különböző eredetű megtermelt energia mérését lehetővé tevő eszközöket.

- 22) Kötelező megvizsgálni az automatikus központi- (hőforrás-oldali) és helyi (hőleadó-oldali) szabályozások létesítésének a lehetőségét, melynek kiépítése támogatható.
- 23) Amennyiben az épület használatának jellege lehetővé teszi, a fenti szabályozási rendszernek heti időprogramok beállítására kell alkalmasnak lennie.

Szemléletformálás, tájékoztatási, képzési anyag kidolgozása, képzés tartása:

- 24) Az energetikai beruházással érintett épületek állandó használóit oktatásban kell részesíteni az alkalmazott megoldásokról, a helyes üzemeltetés szabályairól, valamint a beruházás környezeti hozadékairól, melyet az épületüzemeltetésben vagy épületenergetikában illetve energiamenedzsmentben jártas szakértő végezhet. Szemléletformálási tevékenység kizárólag a projektben tervezett tevékenységek témaköreihez kapcsolódhat.
- 25) A képzési anyagot, későbbi, önálló tanulásra alkalmas formában legalább az adott intézményen belül elérhetővé kell tenni.
- 26) A képzésekről – előadó neve, végzettsége, idő, hely, résztvevők száma, képzési anyag – beszámolót kell készíteni, és benyújtani, melynek tartalmaznia kell az alkalmanként készített legalább 5-5 db releváns fényképet.

A projekt műszaki-szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele is szükséges:

- 27) Amennyiben a projekt keretében beépített eszközökre, vagy azokat tartalmazó, összetett rendszerekre a Bizottság 811/2013/EU és 812/2013/EU rendelete vonatkoztatható, akkor a beruházás tervezésekor érvényes besorolás szerinti legalább „A” kategóriájú berendezés alkalmazandó mind fűtési- mind használati melegvíz hőtermelésre.
- 28) Amennyiben a projekt keretében beépített eszközökre a Bizottság 874/2012/EU rendelete vonatkoztatható, akkor legalább a beruházás tervezésekor érvényes besorolás szerinti „A” kategóriájú (illetve ilyen lámpákat fogadni képes) világítástechnikai berendezés alkalmazandó.

Utólagos épület hőszigetelés alkalmazása esetén:

- 29) Támogatási feltétel a TNM rendelet szerinti „jelentős felújítás” definíciójában szereplő felújítási arány meghaladása. Kivételt képeznek a műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületek a hozzájuk kapcsolódó 2.3. pont 10) és 11) szabályozásával.

Abban az esetben, ha egy adott épület a teljes határoló felületének több mint 75%-ban a támogatási igény benyújtását megelőzően már felújításra került úgy, hogy az akkor felújított épületrész megfelelt a felújítás engedélyezésének időpontjában hatályos TNM rendeletben szabályozott épületszerkezeti értékeknek, akkor az adott épület fennmaradó részének felújítása a TNM rendelet 6. § (5) és (6) bekezdésekben megfogalmazott szabályozás szerint támogatható.

Nyílászáró csere vagy korszerűsítés esetén:

- 30) Nyílászáró csere vagy korszerűsítés csak akkor alkalmazható, amennyiben a korszerűsíteni kívánt nyílászáró nem felel meg a TNM rendelet támogatási kérelem benyújtása időpontjában hatályos szabályozása és a Felhívás vonatkozó követelményeinek.

A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületekre vonatkozó követelmény:

- 31) A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületnek legalább a felhívás megjelenésekor hatályos, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába kell esnie, kivéve a felhívás 2.1.1.4. pontban lévő tevékenység alkalmazásának esetét. Ellenkező esetben támogatási kérelmet csak a 2.1.1.1. pont tevékenységével kombináltan nyújtható be.

Az épületek nyári hővédelmének javítása, árnyékoló- vagy árnyékvető szerkezetek beépítése:

32) A 7/2006. TNM rendelet V. Gépészeti rendszerekre vonatkozó követelmények / 7. Hűtési rendszerre vonatkozó előírások szerint telepíthetők.

Fosszilis energiahordozó vagy biomassa alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése:

33) A levegőminőség védelme érdekében, amennyiben az vonatkoztatható rá, a beruházásnak teljesítenie kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ EN 303-5:2000 szabvány szerinti tüzeléstechnikai követelményeit (250 mg/m³).

34) A 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály (4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről) tartalmazza a biomassa tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m³), a követelményeknek meg kell felelnie a támogatásban részesülő tüzelőberendezéseknek.

35) Az összes éves (a projektben és a hőtermelő kiválasztásában releváns és azok közül is a mérvadó fűtés, HMV, egyéb) hőenergia igény 25%-nál nagyobb mértéket meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége el nem számolható költségnek minősül. 30 kW hőenergia igény alatt a túlméretezési szabályt nem kell alkalmazni. A beépített hőtermelő teljesítményének kiválasztásánál fő szempont, hogy a méretezési hőenergia igényhez (Q - kW)) közel eső, a kereskedelmi kínálatban a hőteljesítmény sorozatban közvetlenül felette vagy alatta álló hőtermelő választandó. A Projekt Terv B/3.3/ d. pontjában kifejteni szükséges a hőtermelők kiválasztásának vonatkozó megfelelőséget, beleértve a méretezési hőteljesítmény igény és a piaci kínálat viszonyát. Az ennél magasabb méret választása esetén a nem elszámolható költségrész megállapítása kötelezően alkalmazandó az alábbiak szerint.

Nem elszámolható költségrész számítása: $\{(P - Q) / Q\} - 0,25$ x a kazán beszerzési költsége, ahol az energetikai melléklet „Hőtermelők” munkalapjával összhangban P a beépített hőtermelő teljesítménye (kW), Q az épület összes, a beépített hőtermelőre vonatkozó releváns legmagasabb hőenergia igénye (kW).

A nem elszámolható költségrészt a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges a projektben feltüntetni. Amennyiben a hőtermelő kombinált üzemű (fűtés és HMV, pl. kombi cirkó kazán), úgy - amennyiben az magasabb érték - a *használati melegvíz előállításakor elvárt névleges teljesítmény mértékadó* a megfelelő melegvíz komfort elérése érdekében, melyet a hőtermelő teljesítmény meghatározása során figyelembe lehet venni. A HMV előállításához szükséges elvárt névleges teljesítmény meghatározása a tervező feladata, a Projekt Tervben a számítások bemutatása kötelező.

Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése:

36) A tevékenység keretében a szellőző és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése csak akkor támogatott, ha az épület jellemző használati viszonyait alapul véve a tevékenység szakértő (SzÉS6, épületenergetikai szakértő) által kimutatott ÜHG-kibocsátás csökkentést eredményez.

Maximum HMKE méretű fotovillamos rendszerek telepítése:

- 37) A termelőnek és a fogyasztónak a fogyasztó valamely meglévő csatlakozási pontján kell a közműszolgáltató hálózatára csatlakozniuk, továbbá az igénybejelentésre adott áramszolgáltatói tájékoztatót/nyilatkozatot a Projekt Terv mellékleteként szükséges csatolni. A felhívás 2.1.1.4. pont szerinti tevékenység esetén a záró csomag elfogadásának feltétele a hálózati engedéllyessel kötött hálózathasználati és villamosenergia-vásárlási szerződés megléte. Amennyiben a támogatást igénylő többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, a felhívás 2.1.1.4. pont szerinti tevékenység esetében kizárólag abban az esetben vehető igénybe támogatás, ha a kedvezményezett által a záró csomag benyújtásáig bemutatásra kerülő hálózathasználati és villamosenergia-vásárlási szerződés olyan elszámolást tartalmaz, amelyben az alkalmazott elszámolási időszaktól függetlenül szaldó nem képezhető és a hálózatba betáplált és vételezett villamos energia mennyisége külön-külön kerül megállapításra. Ellenkező esetben a jelen tevékenységre jutó költségek tekintetében támogatás nem elszámolható.
- 38) A több épületet tartalmazó, közös hőenergetikai rendszeren lévő, de villamos energia ellátás szempontjából egynél több egységre bontott épületegyüttes esetén, napenergia villamos energia célú felhasználására irányuló tevékenység felvétele esetén annyi HMKE létesítés megengedett, ahány különálló villamos energetikai rendszerrel rendelkezik az épületegyüttes.
- 39) A Támogatást igénylőnek nyilatkoznia kell, hogy a megvalósítani kívánt beruházás tekintetében nem vesz igénybe a 2021-2027-as tervezési időszak más operatív programjából, illetve felhívásaiból támogatást.

Hőszivattyú rendszerek telepítése és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése:

- 40) 100 kW fűtőteljesítményig a berendezésnek meg kell felelnie a 2007/742/EK direktívának. Továbbá amennyiben az adott hőszivattyú által hasznosított légtermikus, geotermikus vagy hidrotermikus energia az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve 7. sz. melléklete szerint megújuló energiaforrásból előállított energiának (ERES) minősül, azt az alábbi képlet segítségével kell kiszámítani:

$$ERES = Q_{hasznos} \times (1 - 1/SPF)$$
 ahol az SPF tényező minimum értékei:

Szekunder oldali hőleadók (radiátor, konvektor, fan-coil és felületfűtés: mennyezet-, fal- és padlófűtés)	Hőszivattyú			
	Meghajtás	Energiaforrás és hőelosztó közeg		
		Levegő-víz	Földhő-víz	Víz-víz
Méretezett max. előremenő fűtési víz hőmérséklet: 55 °C vagy 55 °C felett	Villamos meghajtású rendszer	3,1	3,5	3,5
Méretezett max. előremenő fűtési víz hőmérséklet: 55 °C alatt		3,3	3,8	3,8
Méretezett max. előremenő fűtési víz hőmérséklet: 55 °C vagy 55 °C felett	Gázüzemű rendszer	1,3	1,6	1,6
Méretezett max. előremenő fűtési víz hőmérséklet: 55 °C alatt		1,5	1,7	1,7

- Hatásfok követelmények:
 - Villamos meghajtású hőszivattyúk esetében MSZ EN 14511 szabványsorozat, MSZ EN 14825 szabvány vagy ezekkel egyenértékű műszaki követelmények, valamint a Határozat előírásai szerint;

- 1.2. Gázüzemű hőszivattyúk esetében az MSZ EN 12309 szabványsorozat, MSZ EN 14825 szabvány vagy ezekkel egyenértékű műszaki követelmények valamint a Határozat előírása szerint.
2. Berendezésre vonatkozó követelmények:
- 2.1. Rendelkezik a gyártó által megadott műszaki adatok valódiságáról szóló, független tanúsító intézet által kiállított tanúsítvánnyal;
- 2.2. Eleget tesz a 2005/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a tömszelence nélküli önálló keringető szivattyúkra, illetve termékekbe beépített tömszelence nélküli keringető szivattyúkra vonatkozó környezetbarát tervezési követelmények tekintetében történő végrehajtásáról szóló 2009. július 22-i 641/2009/EK európai bizottsági rendelet szerinti energiahatékonysági követelményeknek;
- 2.3. Talaj-víz és víz-víz hőszivattyú alkalmazása esetén az éves hőigényeket min. 65%-ban a hőszivattyúnak kell ellátnia, így a csúcskazan a beépített összes méretezési teljesítmény maximum 35%-a lehet. Ezen feltételeknek megfelelően méretezett hőigényt 25%-nál nagyobb mértékben meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége nem elszámolható költségnek minősül (lásd a felhívás 2.3. pont *Fosszilis energiahordozó vagy biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése* követelményét). Ezen nem elszámolható költségrészt a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges a projektben feltüntetni. Meglévő épületeknél a kiépített kazán ettől függetlenül üzemben maradhat, de kazáncsere esetében ezen előírást kötelezően alkalmazni szükséges;
- 2.4. Levegő-víz hőszivattyú alkalmazása esetén az éves hőigényeket min. 50%-ban a hőszivattyúnak kell ellátnia, így a csúcskazan a beépített összes méretezési teljesítmény maximum 50%-a lehet. Ezen feltételeknek megfelelően méretezett hőigényt 25%-nál nagyobb mértékben meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége nem elszámolható költségnek minősül (lásd a felhívás 2.3. pont *Fosszilis energiahordozó vagy biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése* követelményét). Ezen nem elszámolható költségrészt a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges a projektben feltüntetni. Meglévő épületeknél a kiépített kazán ettől függetlenül üzemben maradhat, de kazáncsere esetében ezen előírást kötelezően alkalmazni szükséges;
- 2.5. Rendelkezik a gyártó által kiállított, a berendezés teljesítményére vonatkozó nyilatkozattal;
- 2.6. Rendelkezik telepítési, üzemeltetési és karbantartási útmutatóval.
3. Egyéb követelmények
- 3.1. Az MSZ EN 14825 szabvány vagy azzal egyenértékű műszaki követelmények szerint elvégzett SPF tényező számítások a hőszivattyús rendszerre vonatkozóan (a fűtési rendszer, a magyar éghajlati adatsorok és statisztikák, valamint meglévő épületek korszerűsítésének esetében tapasztalati adatok figyelembe vételével);
- 3.2. Kizárólag víz közvetítő közeggel működő fűtési rendszerre való csatlakozás támogatható;
- 3.3. Kizárólag a külső hőmérsékleten alapuló fűtési előremenő víz hőmérséklet-szabályozással rendelkező fűtési rendszerre való csatlakozás támogatható;
- 3.4. Fűtésen kívüli funkciók ellátására csak olyan hőszivattyú alkalmazása támogatható, amely eredeti, gyári állapotában tartalmazza a szükséges funkciókat és az ezekhez szükséges szabályozásokat.

41) Hőszivattyú alkalmazásakor vizsgálni szükséges a 44/2008 (XII. 31.) KHEM Rendelet szerinti „H” tarifa, vagy, ahol elérhető „GEO-tarifa” alkalmazhatóságát, annak elhagyása külön indokolandó.

Fosszilis- vagy vegyes- (fosszilis és megújuló egyaránt) vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó helyi közösségi fűtőműre vagy hulladékhőt hasznosító rendszerre való csatlakozás megteremtése:

42) A tevékenység akkor támogatható, ha a megvalósítása kimutathatóan ÜHG csökkenést eredményez.

Adott épülethez kapcsolódó, már meglévő, kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése:

43) A beépíteni kívánt fényforrások kiválasztását indokolni szükséges, különösen, ha nem energiatakarékos vagy energiatakarékos, de retrofit megoldást terveznek alkalmazni.

44) Fénycsatornák használatának lehetőségét vizsgálni szükséges a beruházás tervezése folyamán.

45) A világítási rendszert vezérlő irányítási- és szabályozási rendszer komplexitását vagy elhagyását az épület használatán alapulóan szükséges indokolni a tervezés során.

Városok önkormányzati Fenntartható Energia Akciótervének (SEAP) felülvizsgálata illetve átdolgozása Fenntartható Energia és Klíma Akciótervvé (SECAP) vagy Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) elkészítése:

46) SEAP felülvizsgálat, átdolgozás és SECAP kidolgozás csak városi szinten támogatható, kisebb területi egységre vonatkozó részstratégia elkészítése nem támogatható.

47) Azon városok esetén, ahol alapdokumentum (SEAP) készült a korábbi tervezési időszak valamely operatív programja vagy nemzetközi programja támogatásával, a dokumentum szerzői, hasznosítási és átdolgozási jogával rendelkező szervezettel való együttműködés kötelező. Az együttműködésre és hasznosítási jogokra vonatkozó megállapodás bemutatása a támogatási kérelemmel együtt szükséges.

48) Amennyiben a város SEAP alapdokumentuma felülvizsgálatához és/vagy átdolgozásához és/vagy SECAP-jának kidolgozásához egyéb támogatást vett igénybe, a kérelem benyújtásakor nyilatkoznia szükséges a kettős finanszírozás kizárásáról.

49) A városi önkormányzat, a felülvizsgált és/vagy átdolgozott SEAP-jának vagy kidolgozott SECAP-jának birtokában egyénileg jelenti be csatlakozási szándékát a Polgármesterek Szövetségéhez.

50) SECAP kidolgozás során figyelemmel kell lenni minden releváns operatív program prioritásaira.

51) A SEAP felülvizsgálat illetve átdolgozás vagy a SECAP elkészítés során kötelező a Polgármesterek Szövetsége honlapján közzétett Nemzeti Koordinátorral (Country Coordinator) való együttműködés.

52) A SEAP/SECAP az Európai Unió stratégiai tervezési alapdokumentumai a fenntartható energiagazdálkodás és klímavédelem területén, amelyek elkészítése az energiahatékonyság növelése és a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében javasolt.

Városok energiahatékonyságának növelése érdekében okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer létrehozása

53) A projekt keretén belül okos mérők kerülnek elhelyezésre a városok intézményeiben, amelyek az intézmények energiaellátásával kapcsolatos fogyasztást mérik és továbbítják a menedzsment, monitoring és irányítási központba. A központ rögzíti a beküldött adatokat, és

fogyasztási trendeket alakít ki. A fogyasztási trendek alapján beavatkozási pontok jelölhetőek ki annak érdekében, hogy hogyan lehet a fogyasztást csökkenteni az adott intézményben. A központ fő feladata felhívni a figyelmet a beavatkozási pontok mentén a felhasználás csökkentésre és automatikusan vagy személyes beavatkozással a fogyasztás csökkentését elérni. Az okos mérők elhelyezése mellett a projekt része a központ kialakításához és működéséhez szükséges eszközök, hardverek, szoftverek, immateriális javak beszerzése, telepítése

- 54) Az okos hálózati megoldások segítik a különböző energiatermelő egységeket az energiarendszer működésébe integrálni, ugyanakkor könnyebbé teszik a hálózatok összekapcsolódását. Az energetikai rendszerek tervezése összetett feladat, a nagyszámú energiatermelő és fogyasztó, valamint a megújuló energiatermelés egyre jelentősebb hányada miatt, ami állandóan változó energiaáramlást eredményez egy hálózaton belül.

Az energiarendszerek tervezése során az okos hálózati technológia (pl. a valós idejű adatszolgáltatás, a hálózat és az áramtermelő egységek állapot- és az időjárás-előrejelzésének, stb. figyelembe vételével) fontos szerepet játszik a termelés és fogyasztás előre tervezésében, valamint az energiarendszer kiegyensúlyozásának aktív támogatásában. Az okos rendszerek által az elosztó és az átviteli eszközök hatékonyabban kihasználásra kerülnek, így minimálisra csökkenthető az átviteli hálózat bővítésének igénye.

- 55) Nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a város okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer vagy a rendszer bármely elemének kidolgozásához más támogatásban (kölségvetési, uniós, stb.) a kérelem benyújtása előtt nem részesült.

- 56) Városonként egy (1) db projekt javaslat adható be jelen tevékenységre. A rendszer részét képező épületekre vonatkozóan szakértői számítással szükséges alátámasztani a rendszer alkalmazásával elérhető primer energia megtakarítást és az abból adódó ÜHG csökkenést. A megtakarítást az épületek várható primer energia fogyasztás-csökkenésének bemutatásával kell alátámasztani, a megtakarítás mértéke nem lehet magasabb 10%-nál.

Fenntartás, működtetés biztosítása

- 57) A Projekt Terv Útmutató B/4. pontjában szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés legalább 5 éves fenntartásának biztosításához.

- 58) Pénzügyi oldalról kérjük a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását, összhangban az Energetikai melléklet „Pénzügyi mutatók” munkalapjával.

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1. Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat,

jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”³ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba⁴ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.

- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Fogyatékosokkal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2. Témaspecifikus elvárások:

a) Klímaváltozás elleni küzdelem:

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább ötéves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot. A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a Projekt Előkészítő Tanulmány (PET) vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérőföldkőig kell benyújtania. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozásához az „Útmutató a projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” (röviden: Klímakockázati útmutató) nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-beclshez-s-cskkentshez> (A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált útmutató 2021 őszére tervezett megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet).

b) Fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása:

A fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása érdekében kültéri világítás korszerűsítése, továbbá újonnan kialakítandó kültéri világítási rendszerek tervezése és megvalósítása során alkalmazni szükséges az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 53 - 54. § követelményeket, valamint a vonatkozó érvényes európai szabványok és a helyi szabályozási eszközök követelményeit. A beruházások megvalósítása során javasolt „A fényszennyezésről – világosan!” c. szakmai útmutató (http://www.termeszetvedelem.hu/fenyszennyezessel_vilagosan) módszertanának alkalmazása.

c) Esélyegyenlőség érvényesítése:

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében a közszolgáltatásokhoz⁵ (pl. közhatalmi, önkormányzati tevékenységek, oktatási, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, tudományos, szociális, gyermekjóléti,

³ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való átállás; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

⁴ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

⁵ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4.§ f) értelmében

gyermekvédelmi, egészségügyi, sport-, ifjúsági, foglalkoztatási, közlekedési, ügyfélszolgálati szolgáltatás, ellátás, illetve tevékenység) való egyenlő esélyű hozzáférés követelményét be kell tartani. Ennek részeként a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztéseket az egyetemes tervezés alapelvét figyelembe véve⁶ komplex akadálymentesítést elvégezve kell végrehajtani (építmények mindenki által használható részeinek, közhasználatú tereinek akadálymentessége, az információkhoz való hozzáférés és kommunikáció)^{7,8}.

Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.

Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a, a 2.2. fejezetben állami támogatással érintett tevékenységek tekintetében pedig az alábbi intenzitást kell alkalmazni:

Csekély összegű állami támogatás esetén: a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén: a támogatás maximális mértéke az elszámolható költség 100%-a, figyelemmel az alábbiakra is:

- Az ellentételezés összege évente és feladatonként a közlekedés és a közlekedési infrastruktúra, valamint a következő pontok kivételével nem haladhatja meg a 15 millió eurónak megfelelő forintösszeget. Amennyiben az ellentételezés összege a megbízás időszaka alatt

⁶ További információ: <http://www.etikk.hu>

⁷ További információ:

- Pandula András (szerk.): Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés. Fogymatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft, Budapest, 2015 (https://fszk.hu/wp-content/uploads/2015/11/Seq%C3%A9dlet_2015_v2.pdf)

- Farkasné dr. Gönczi Rita - Szőke József: Komplex kisokos a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosításához. NFSZK Nonprofit Kft., Budapest, 2019 (<https://fszk.hu/kiadvany/komplex-kisokos/>)

⁸ 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

változik, úgy az éves összeget a megbízási időtartamra tervezett ellentételezés éves összegeinek átlagaként kell kiszámítani.

- A támogatás éves átlagos összegének túllépése esetén a közszolgáltatásért járó ellentételezést előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén: a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény közötti különbséget azzal, hogy az infrastruktúra üzemeltetője - a támogatást nyújtó döntésétől függően - jogosult ésszerű nyereséget szerezni.

A működési eredmény mértékét megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

A 2.2. pont szerinti uniós állami támogatási kategóriával támogatott tevékenységhez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek – figyelemmel az uniós állami támogatási szabályokra – kizárólag a csekély összegű (de minimis) támogatás keretében számolhatók el.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.⁹

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben/támogatói okiratban (a továbbiakban együtt: támogatási szerződés) és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok - szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő - kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 90 nap, de legkésőbb 2026. június 30.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

⁹ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkö a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkővel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

A projektben két mérföldkövet kell betervezni. Minden betervezett mérföldkö teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

1. mérföldkö: A projekt szakmai-műszaki előkészítésének lezárása legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18. hónap utolsó napjáig.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan. Amennyiben korábban támogatott projekthez is kapcsolódik a tárgyat beruházás, úgy szükséges a pontos, tevékenység szintű lehatárolás bemutatása is.
- Építési/létesítési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles.
- a Felhívás 2.3. és 2.4. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációja
- Szemléletformáló program, valamint képzés tartalmának bemutatása
- a Felhívás 2.3 és 2.4 pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása (kizárólag a 2.1.1.7. pont szerinti tevékenység esetében).

2. mérföldkö: A projekt fizikai befejezése

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- Műszaki átadás-átvétel, műszaki ellenőr beszámolója,
- a megvalósított állapotra vonatkozó hiteles épületenergetikai tanúsítvány,
- releváns esetben a funkció váltás tényének igazolása;
- ZB (záró beszámoló),
- az energetikai mellékletben található „kivitelezői nyilatkozat” és a „ZB nyilatkozat”,
- fotódokumentáció,
- egyéb projektzárást igazoló dokumentumok.
- Igazolás, hogy a felülvizsgált vagy átdolgozott SEAP illetve SECAP benyújtásra került a Polgármesterek Szövetsége szervezethez (kizárólag a 2.1.1.7. pont szerinti tevékenység esetében).

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa	Célérték	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak?	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Becsült ÜHG-kibocsátás	ERFA	tonna CO2 egyenérték/év	Közös eredmény		RCR 29	igen	igen
Jobb energiahatékonyságú középületek	ERFA	m2	Közös kimeneti		RCO19	nem	igen

Indikátor neve: Becsült ÜHG-kibocsátás

Indikátor definíciója: A támogatott szervezetek vagy folyamatok teljes becsült üvegházhatású gáz kibocsátása. A bázisérték a beavatkozás megkezdése előtti év becsült üvegházhatású gáz kibocsátás mértékére vonatkozik, a tényérték pedig a teljes becsült üvegházhatású gáz kibocsátásként kerül kiszámításra, a beavatkozás befejezését követő év során elért energiateljesítmény szintje alapján.

Indikátor számítási módja: Üvegházhatású gázok becsült éves kibocsátása = fejlesztéssel érintett létesítmények fejlesztés előtti és fejlesztés utáni üvegházhatású gáz-kibocsátásának különbsége (tonna CO₂ egyenérték).

Indikátor igazolásának módja: Az „Energetikai melléklet” elnevezésű szakmai melléklet „02 Szakértői Nyilatkozat” munkalapja alapján kiállított nyilatkozat, ami a projekt megkezdése előtti állapotra elkészített energetikai tanúsítvány és a tervezett állapotra elkészített energetikai tanúsítvány/számítás alapján készül, valamint a megvalósított projektelemekekre vonatkozóan készült „08 ZB nyilatkozat”. Részteljesítés esetén a teljesített projektelemekekre vonatkozó „08 ZB nyilatkozat”, valamint ehhez kapcsolódóan, a projekt megkezdése előtti állapotára elkészített energetikai tanúsítvány és a részteljesítés szerinti állapotra elkészített energetikai számítás adatai alapján kiállított „02 Szakértői Nyilatkozat”.

Indikátor neve: Jobb energiahatékonyságú középületek

Indikátor definíciója: Középületek nettó alapterülete, amelyek a kapott támogatás révén jobb energiahatékonyságot érnek el. A megnövelt energiateljesítmény a középület energiasztályozásának legalább egy energiasztály általi javulásával értendő, és ezt a hiteles energetikai tanúsítványok (HET) alapján kell dokumentálni. A figyelembe vett energiasztályozás a nemzeti energiateljesítmény tanúsítványban szereplő meghatározást követi, összhangban a 2010/31/EU irányelvvel.

Középületek alatt az állami hatósági szervek és a nonprofit szervezetek tulajdonában álló épületek értendők. A nonprofit szervezet olyan jogi személy, amelyet kollektív, állami vagy társadalmi haszon érdekében szerveznek és működtetnek, ellentétben azzal a szervezettel, amely vállalkozásként működik, és amelynek célja a nyereség megszerzése a tulajdonosainak. Ilyen például a közigazgatás, az iskolák, a kórházak, stb.

Indikátor számítási módja: Jobb energiahatékonyságú középületek alapterülete (m²) = A projekt megkezdése előtti és a megvalósított állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítványban szereplő, illetve a korszerűsítés alapjául szolgáló nettó alapterület (m²).

Indikátor igazolásának módja: Az „Energetikai melléklet” elnevezésű szakmai melléklet „01 Energetikai adatok” munkalapja, ami tartalmazza a projekt megkezdése előtti állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítvány szerinti fűtött alapterület adatokat, valamint a megvalósított projektelemekekre vonatkozóan készült „08 ZB nyilatkozat, melyben fel kell tüntetni a megvalósított projektelemekekre vonatkozásában a épület(ek) fűtött alapterület adatait”. Részteljesítés esetén a teljesített projektelemekekre vonatkozó „08 ZB nyilatkozat”, melyben fel kell tüntetni a fejlesztéssel lezárt épületrészek fűtött alapterület adatait.

Kizárólag SEAP felülvizsgálatot/átdolgozást illetve SECAP kidolgozást tartalmazó projektek esetében ezen indikátorok nem alkalmazandók.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk.¹⁰

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel¹¹.

¹⁰ Korm. rendelet 156. §.

¹¹ Korm. rendelet 160.§.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A felhívás keretében 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- a) Épület kizárólag bizonyos határoló szerkezeti elmeinek felújítása, amennyiben az épület egészére vonatkozóan a felújítás mértéke ezáltal nem éri el a felhívás 2.3. pont 29) szerinti jelentős felújítás mértékét. Kivételt képeznek a felhívás 2.3. pont 10) és 11) szerinti műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületek.
- b) Oktatási intézményeknél a szorosan vett oktatási tevékenységén túlmutató, gazdasági jellegű tevékenységhez (pl. kereskedelmi célú K+F tevékenységek, for-profit alapon helyiségek bérbeadása, stb.) hasznosított épület illetve épületrész energetikai felújítása;
- c) Új épület építése kivéve az 50 nm-nél kisebb méretű, az esetlegesen alkalmazott biomassza tárolásához vagy az alkalmazott technika védelméhez szükséges fűtetlen, vagy a technika védelméhez szükséges mértékben temperált melléképület;
- d) Északra néző homlokzatokon külső árnyékolók vagy árnyékvető szerkezetek létesítése;
- e) Biztonságtechnikai elemek (kaputelefon-rendszer, hangosítás, biztonsági kamerarendszer, stb.) beszerzése és telepítése;
- f) Split (mono, multi) vagy ablakklímák beépítése, cseréje, korszerűsítése, felújítása;
- g) Gépjárművek, mobil anyagmozgató- vagy munkagépek beszerzése;
- h) SEAP felülvizsgálata és átdolgozása, SECAP kidolgozása, amennyiben a 2007-2013 vagy a 2014-2020 tervezési időszakban és/vagy SECAP kidolgozása, amennyiben 2014-2020 vagy a 2021-2027-as tervezési időszakban erre a célra az önkormányzat támogatást kapott bármely operatív program keretében.
- i) Olyan tevékenység, amely szerepel a támogatható tevékenységek között, de a projekt által érintett épületet vagy berendezést figyelembe véve, a 2007-2013 időszakban, ROP vagy KEOP forrásból, vagy a 2014-2020 időszakban TOP forrásból támogatásban részesült ugyanaz a tevékenység, és amelynek a fenntartási időszaka még nem zárult le;
- j) A 2.1.1.6. és 2.1.2.2.4. tevékenység esetén a távhőszolgáltatói működési engedéllyel rendelkező távhőszolgáltató által működtetett távhőrendszerre történő csatlakozás;
- k) Állékonysági problémával rendelkező épület energetikai korszerűsítése. Abban az esetben lehet ilyen épületen energetikai korszerűsítést végrehajtani, amennyiben statikai szakvéleménnyel igazolták, hogy az épület állékonysági problémát a fejlesztés előtt megszüntették.
- l) Okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer vagy a rendszer bármely elemének megvalósítása, amennyiben az más forrásból (pl. költségvetési-, uniós támogatás, stb.) már támogatásban részesült vagy részesül.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető

„Kedvezményezették tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

2) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**

- a) Azon **300 millió Ft-ot meghaladó összes elszámolható összköltségű projektek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek költség-haszon elemzést szükséges készíteni** összhangban a Projekt Terv energetikai mellékletének (pénzügyi mutató számítás) kitöltésével.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a bevételek között szerepeltetni kell a saját villamos energia igény feletti éves szintű villamos energia értékesítéséből származó bevételt is abban az esetben, amennyiben a hálózatra feltermelt éves szintű villamos energia mennyisége meghaladja a vételezett villamos energia mennyiségét.

Az energetikai melléklet „Pénzügyi számítás” munkalap „H” oszlopában szükséges ezen bevételeket felvezetni a „Villamos igény meghatározása” munkalap alapján!

A villamos energia értékesítésből származó éves bevétel összegét kérjük levezetni a „Villamos igény meghatározása” munkalap G19-e cellájában megadott értékesített villamos energia mennyiség (kWh) és az értékesítési ár (Ft/kWh) szorzataként. Ezt kell releváns esetben a „Pénzügyi számítás” munkalap „H” oszlopában az éves bevételek között feltüntetni.

A nettó bevétel a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet következtében megvalósuló működési költség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi.

- b) **A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén, illetve 300 millió Ft-ot meghaladó elszámolható összköltségű, nettó bevételt nem termelő projektek esetén** nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése, elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a megalapozó dokumentumban, valamint a projektterv energetikai mellékletének (pénzügyi mutató számítás) kitöltése.

- c) A 300 millió Ft feletti elszámolható összköltségű projekt esetében a nettó bevétel termelés becslésének elvégzése és igazolása érdekében a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges a projekt bevételeiről, különös tekintettel a működési költség-megtakarításokról és a működtetésre irányuló támogatásokról, valamint a működési költségekről az első mérföldkőig, amely tartalmazza az alábbiakat:

- c1) A projekt hatására jelentkező működési költség megtakarítás (nettó bevétel) összegével a működtetésre irányuló támogatások összege is csökken.
c2) Vállalja, hogy legalább a fenntartási időszak végéig számszerűsíthető módon nyilvántartja ezeket, s amennyiben változás történik a nyilatkozatához képest, azt jelezni köteles.
c3) A kedvezményezett a nyilatkozat mellékleteként benyújtja a várható bevételekre, működési költségekre, működési költség-megtakarításokra és a működtetésre irányuló támogatások várható csökkenését alátámasztó számításait.

3) **Szakmai mutatók:**

Az első és utolsó mérföldkő teljesítéséhez szükséges a lent felsorolt szakmai mutatókra vonatkozóan adatot szolgáltatni, amely az eredmények összesíthetőségét segíti. Önmagában a mutatók módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Mutató neve	Mérték-egység
Éves végső energiafogyasztás (ebből: háztartások, középületek, vállalkozások)	MWh/év

Mutató neve	Mérték-egység
egyéb)	
Előállított összes megújuló energia (ebből: villamos, termikus)	MWh/év
A megújulóenergia-termelési kapacitás növekedése (ebből: villamos, termikus)	MW
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	MWh/év
Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek száma	db

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlanok tulajdoni viszonyai az „ÁÚF 21-27”-ben foglaltaknak megfelelnek, és a projekt tekintetében rendezett tulajdoni viszonyokat a támogatást igénylő igazolja legkésőbb a támogatási szerződés megkötéséig.

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a tervezett fejlesztések alá vont ingatlanok többségi önkormányzati és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok tulajdonában állnak, kivétel a megyei önkormányzat (GFO 321) kisebbségi tulajdonában álló épületek vonatkozásában megvalósuló projekt, amennyiben az érintett épületek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a

panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az "ÁÚF 21-27" tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

A támogatást igénylő a projekt megvalósítás befejezésétől számított **5 évig**, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A SEAP felülvizsgálat, SECAP-pá történő átdolgozás illetve SECAP kidolgozás esetében elvárás, hogy a projekt pénzügyi befejezésétől számított **5 évig** biztosítani kell a terv időszakos felülvizsgálatát és regisztráltságát a Polgármesterek Szövetségénél (www.eumayors.eu).

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagy a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- a) 25%-a, de mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- b) 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi tulajdonban álló gazdasági társaság kedvezményezett, és

- a) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, **vagy**
- b) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, vagy helyi önkormányzat kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási terv sablonja a felhívás szakmai mellékletei között található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja,

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60 %-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

Ha Ön közszféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményként kötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30 %-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételének lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételére is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket a támogatást igénylőnek a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő a 7.2. fejezetben hivatkozott önerőn túl, további saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. Projektelőkészítés költségei

Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége

- műemlék, vagy helyi védelmi igazoláshoz, állagmegóváshoz szükséges tanulmányok, szakértés
- A 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti épületenergetikai tanúsítvány
- épületenergetikai átvilágítás, amennyiben a Felhívás szerint elkészítése szükséges
- Projekt Terv
- környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat
- akadálymentesítési terv
- műszaki tervek, kiviteli és tendertervek, engedélyes tervek, ezek hatósági díja
- szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, helyzetfeltárás
- szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák költsége
- társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek

Közbeszerzés költsége

- közbeszerzési szakértő díja: közbeszerzési dokumentáció összeállítása, közbeszerzési tanácsadói tevékenység
- közbeszerzési eljárás díja

Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség

II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek

Építéshez kapcsolódó költségek

- átalakítás
- bővítés
- felújítás
- új építés (alkalmazott biomassa tárolásához, vagy az alkalmazott technika védelméhez szükséges, fűtetlen, vagy a technika védelméhez szükséges mértékben temperált melléképületek esetén (lásd felhívás 6.1. c) pontja)
- beüzemelési költségek
- akadálymentesítés (amennyiben egy költség soron tervezik szerepeltetni az építési költséget, úgy kérjük, hogy az építési költségek szöveges részletezésében mutassák be az akadálymentesítés költségeit is)

Eszközbeszerzés költségei

- bekerülési érték
- bekerülési érték egyes tételei

Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, az kizárólag a jelen dokumentum 2.1.1.8. tevékenységnél releváns, amennyiben az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott létesítmény funkciójának megfelelő működtetéséhez, továbbá megjelenik a kedvezményezett tárgyi eszköz nyilvántartásában.

Immateriális javak beszerzésének költsége

- vagyoni értékű jog bekerülési értéke
- szoftver bekerülési értéke
- egyéb szellemi termék bekerülési értéke

Kizárólag olyan szellemi termék beszerzése elszámolható, amelyik kapcsolódik a projekt tevékenységéhez, valamint piaci feltételek mellett, harmadik féltől került beszerzésre.

III. Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége

- minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerekhez kapcsolódó költségek, horizontális követelmények megvalósításának költségei
- használatbavételi és/vagy üzemeltetési engedélyek költségei

Képzéshez kapcsolódó költségek (pl. épülethasználók képzése)

- tananyag fejlesztése, kivitelezése
- képzés költsége résztvevőnként

Egyéb szakértői szolgáltatás költségei

- egyéb mérnöki szakértői díjak (pl. rehabilitációs szakmérnök)
- felmérések, kimutatások, adatbázisok, kutatások, tanulmányok készítésének költsége (kapcsolódó szakértői tevékenység pl. SEAP felülvizsgálat és átdolgozás, SECAP kidolgozás)
- meglévő üzemeltetési karbantartási terv felülvizsgálata, vagy új készítése energiahatékonysági szempontból
- energiamegtakarítási intézkedési terv készítése

Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei (kizárólag a szemléletformáláshoz kapcsolódóan számolható el)

- rendezvényszervezés
- egyéb kommunikációs tevékenységek költségei

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj

- szakmai megvalósításhoz kapcsolódó eszközök és immateriális javak bérleti költsége

Egyéb szolgáltatási költségek

- biztosítékok jogi, közjegyzői költségei
- hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- vagyonbiztosítás díja

IV. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

- utazási költség
- napi díj

V. Projekt menedzsment költségek:

Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

- utazási költség
- napidíj

Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja

Egyéb projektmenedzsment költség

- projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
- projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

VI. Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

VII. Tartalék

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:

A működtetésre a későbbiek során odaítélendő ellentételezés megállapításakor a támogatásból megvalósított beruházás értékét is figyelembe kell venni, tekintettel arra, hogy azt a kedvezményezett nem a saját költségén valósította meg. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásból (ide értve a csekély összegű támogatást is) és az Altmark-feltételeknek megfelelő támogatásból megvalósult beruházások esetében az értékcsökkenés vonatkozásában működési támogatás nem nyújtható.

A támogatás mértékét a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikke szerint kell megállapítani. A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatás ellátásának nettó költségét. A nettó költség kiszámítható a 2012/21/EU bizottsági határozat szerint meghatározott költségek és bevételek közötti különbséggént. Kiszámítható továbbá a közszolgáltatási kötelezettséget teljesítő vállalkozás nettó költsége és ugyanazon vállalkozás közszolgáltatási kötelezettség nélküli nettó költsége vagy haszna közötti különbséggént. A közszolgáltató részére a 2012/21/EU bizottsági határozat alapján ésszerű nyereség adható.

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költség típusokat a támogatási kérelem költségvetésébe átalányként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költség típusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Közbeszerzési költségek c. költség típusa
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költség kategória összes költség típusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költség kategória összes költség típusa
- 4) Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei c. költség kategória összes költség típusa
- 5) Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költség típus
- 6) Tartalék c. költség típus

A vetítési alapba tartozó költség típusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költség típusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költség típusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projekt-előkészítés költségei c. költség kategória alábbi költség típusai:
 - Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei c. költség típus

- Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség c. költség típus

2) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költség típusa

A számított költségekbe tartozó költség típusokat a vetítési alapba tartozó költség típusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költség típusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költség típusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttér dokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költség típusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2026.június.30.

A projekt tervezése és megvalósítása során az alábbi fajlagos költség korlátokat szükséges figyelembe venni:

- 1) Amennyiben a projekt nem tartalmaz műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületet, úgy **minden megkezdett 3.000.000 Ft igényelt támogatás esetén 1 CO2 egyenérték tonna ÜHG megtakarítást** szükséges vállalni.
- 2) Kizárólag műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületeket tartalmazó projekt esetén **minden megkezdett 3.500.000 Ft igényelt támogatás esetén 1 CO2 egyenérték tonna ÜHG megtakarítást** szükséges vállalni.
- 3) Amennyiben a projekt vegyesen tartalmaz műemlék vagy helyi védett és nem műemlék vagy nem helyi védett épületeket is, úgy az energetikai mellékletben meghatározott **számított (súlyozott) értékkel szükséges az 1 CO2 egyenérték (t) ÜHG megtakarítást vállalni.**

Az 1) – 3) pontok szerinti fajlagos korlátok nem alkalmazandók a 10.000 fő feletti városok esetén a távhőszolgáltatói működési engedéllyel rendelkező távhőszolgáltató által működtetett távhőrendszeren lévő távfűtött épületek korszerűsítésére.

Az alábbi 4) – 7) pontokban szereplő fajlagos beruházási költség-korlátok a felhívás 7.3 fejezet „II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek” költségkategória tevékenységeire vonatkoznak.

- 4) Napelemes rendszer telepítése esetén **400.000 Ft/kW_p** maximális nettó elszámolható beruházási költség támogatható *a beépített napelemek összesített névleges teljesítményére vetítve*. A napelemes rendszer csatlakozási teljesítményét *legfeljebb 20%-kal haladhatja meg* a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye. A csatlakozási teljesítmény a hálózatra kapcsolódó inverter(ek) összesített névleges hálózati csatlakozási teljesítménye. Műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületek esetében, amennyiben a védett jelleg igazoltan speciális megoldásokat igényel **450.000 Ft/kW_p** nettó elszámolható beruházási költség támogatható.
- 5) **Napkollektoros rendszer esetében** az abszorber felületre vetített nettó elszámolható beruházási költség nem haladhatja meg a **270.000 Ft/nm** értéket.
- 6) **Szilárd biomassza kazán beépítése** esetében, a kazánteljesítményre vetített nettó elszámolható beruházási költség **nem haladja meg a 150.000 Ft/kW** értéket, mely

tartalmazhatja a kazán beszerzésének és beépítésének költsége mellett az alábbiakat: használati melegvíz- és fűtési rendszerhez való csatlakozáshoz szükséges eszközök, berendezések és építmények, valamint füstgáztisztító, pernyeválasztó, kéményrendszer, hamu- és pernyekihordó, tüzelőanyag raktározásához, átmeneti tárolásához szükséges, nem-építmény jellegű elemek, automatikus tüzelőanyag-adagoló költségei.

- 7) **Hőszivattyú rendszerek alkalmazása** esetén a hőtermelő teljesítményre vetített maximális elszámolható fajlagos nettó beruházási költség nem haladhatja meg:
- földhő-víz hőszivattyús rendszer esetén a **325.000 Ft/kW** értéket,
 - víz-víz hőszivattyús rendszer esetén a **225.000 Ft/kW** értéket,
 - levegő-víz hőszivattyús rendszer esetén a **185.000 Ft/kW** értéket.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

- 1) Csak azok a költségek számolhatók el, amelyek egyértelműen kapcsolódnak a projekt tevékenységeihez és megfelelő indoklással kerülnek alátámasztásra.
- 2) Az elszámolható költségek egyéb feltételeit az Elszámolási útmutató¹² szabályozza.
- 3) **Piaci ár igazolása:**

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat a Korm. rendelet in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek a Korm. rendelet alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatók hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónappal régebbiek.

¹² Az elszámolási útmutató az alábbi linken érhető el: [Általános útmutató a felhívásokhoz-Szerződés minták-ÁSZF-AVDH tájékoztató-Elszámolási Útmutató 2021-2027 | Széchenyi Terv Plusz \(gov.hu\)](#).

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független¹³ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására a támogatási kérelemmel együtt benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költség tételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány, átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó, Rendeletben meghatározott dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el:

<https://www.palyazat.gov.hu>

- 4) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

¹³ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolódó vállalkozásnak minősül.

- 5) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:
- Szakmai megvalósításában részt vevők projekthez kapcsolódó személyi jellegű költségeinek elszámolása a Személyi jellegű költségek összesítőjén (amennyiben releváns)
 - Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)
 - Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítőn (amennyiben releváns)
 - Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)
 - Anyagköltség elszámolása az anyagköltség összesítőn (amennyiben releváns)

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 6) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 7) Közszéferencia szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 8) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:
- Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában);
 - Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
 - Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

Összeférhetetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési;
- amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszerzés funkció használata:

Felhívjuk a figyelmet, hogy **Ön, mint kedvezményezett köteles** a projekt keretében megvalósítandó, Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzései vonatkozásában az alábbiak szerint eljárni:

1. A beszerzési igényt az ajánlattételi határidőt megelőző legalább öt nappal fel kell töltenie a palyazat.gov.hu oldalon keresztül elérhető EPTK felületen.
2. Nem kell közzétenni a beszerzési igényt akkor, ha a támogatott projekt elszámolható összköltsége 3 000 000 Ft-nál nagyobb és Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzés elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300.000 Ft-ot.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat.

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1%
Műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit	1%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása	0,5%
Tartalék	5%

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során **a projekt keretében a közbeszerzési eljárások lefolytatása, műszaki ellenőri szolgáltatás, tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 2,5%-át.

A felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításkor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költségtípusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtípusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Költségtípus	A projekt elszámolható összköltségei arányában számított %-os korlát	Maximális nettó elszámolható mérték (Ft)
I. SEAP felülvizsgálat		50.000 lakosig: 3 millió Ft; 50.000 – 100.000 lakos között: 5 millió Ft;

		100.000 lakos feletti városok: 7 millió Ft
II.SEAP átdolgozás SECAP-pá		50.000 lakosig: 3 millió Ft; 50.000 – 100.000 lakos között: 5 millió Ft; 100.000 lakos felett: 7 millió Ft
III.SECAP kidolgozása		50.000 lakosig: 7 millió Ft; 50.000 – 100.000 lakos között: 8,5 millió Ft; 100.000 lakos felett: 10 millió Ft
Okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer együttes létrehozása		maximum nettó 800 millió Ft
Okos mérés (smart metering) rendszer létrehozása, amennyiben pilot projekt keretében csak okos mérés rendszer kerül kialakításra		maximum nettó 400 millió Ft
Szemléletformálás, képzéshez kapcsolódó költségek	2 %	maximum nettó 1,5 millió Ft

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 7.3. pontban, különösen:

- Új épület építése, kivéve az 50 nm-nél kisebb méretű, az alkalmazott technika befogadására szolgáló vagy biomassza tárolásához szükséges melléképület;
- Bíróságok, kötbérek, perköltségek;
- A felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- Banki és pénzügyi költségek, kamattartozás kiegyenlítése, hiteltüllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- Ingatlan lízing, bérlet – kivéve projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda bérlete;
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei;
- Járművásárlás (személygépkocsi, szállító jármű stb.);
- Saját teljesítés (kivéve a felhívás 7.4.8. pontjában felsorolt költségkategóriákat);
- Reprezentációs költségek;
- Minden olyan költségtétel, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott
- A 2.3 pont 35) és 40) 2.3 és 2.4 alpontjaiban foglaltak szerint a méretezett éves hőigényt 25%-nál nagyobb mértékben meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége nem elszámolható költségnek minősül. A méretezett hőigényhez képest

felmerülő túllépés mértékével arányosan csökkentett költségrészt a projektben a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges feltüntetni.

- Bivalens üzemmódban tervezett hőszivattyúk esetén a meglévő hőtermelő (pl. gázkazán) mellett új kiegészítő hőtermelő beszerzésének költsége nem elszámolható, kivéve, ha a meglévő hőtermelő igazolhatóan 5 évnél régebben van üzemben és/vagy a kiegészítő funkciót műszaki okból igazoltan – a Projekt Terv B/3.3/e/2) alpontjában indokoltak és igazoltak alapján – nem tudja ellátni.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján standard eljárásrend vonatkozó szabályai szerint, területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A projektekről standard, illetve kiemelt eljárásrendben születik döntés.

Amennyiben a projektekről standard eljárásban születik döntés, a támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt. Amennyiben a projektekről kiemelt eljárásban születik döntés, a támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője folyamatos elbírálással dönt.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében található.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótlhatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótlható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.

- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási vagy szerződéskötési feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1, 1.2., 2.1. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási igénylést elutasítja.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1	A projekt illeszkedik a felhívás céljához. A fejlesztés a felhívásban szereplő célokat teljesíti, indokolatlan fejlesztési célokat nem nevesít. A tevékenységek hozzájárulnak az intézmények primerenergia-fogyasztásának, valamint az intézmények ÜHG-kibocsátásának csökkentéséhez. A vegyes (fosszilis és megújuló) hőenergiaforrással ellátott épületek energiahatékonysági korszerűsítése során a projektszinten jelentkező megújuló hőenergia-felhasználás csökkenés akkor elfogadható, amennyiben a korszerűsítés a fosszilis hőenergia- felhasználás részarány csak olyan mértékű csökkenését eredményezi, hogy a projekt megfelel a jelen felhívás ÜHG fajlagos mutató elvárásainak.	megfelelt/nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
1.2	Az érintett épületek többségi önkormányzati tulajdonban vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság tulajdonában vannak. Kivétel a megyei önkormányzat kisebbségi tulajdonában álló olyan épületek, amelyek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos, erre vonatkozóan jelen felhívás követelményei az önkormányzati tulajdoni hányad mértékétől függetlenül alkalmazandók.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
2.1	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a jelen felhívás 1.2 pontja, valamint az ÁÚF 21-27 dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	megfelelt/nem felelt meg/
2.2	Az érintett épület rendelkezik hiteles energetikai tanúsítvánnyal (HET) vagy „összetett projekt” esetében rendelkezésre áll a projekt tervezett fizikai-műszaki kiterjedését lefedő épületenergetikai átvilágítás és annak javaslatai. Amennyiben a projekt csak 2.1.1.4. vagy 2.1.1.7. vagy 2.1.1.8 tevékenységre irányul, úgy a HET benyújtása nem releváns. Illetve összetett projekt esetén, ha a projekt tervet a 2.3. 6) előírásai alapján nyújtják be, úgy az épületenergetikai átvilágítás benyújtása nem releváns.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.3	Az épületek hőtechnikai jellemzőinek javítását magába foglaló 2.1.1.1 tevékenységet nem tartalmazó projektek esetén - a 2.1.1.4 és 2.1.1.7 és/vagy 2.1.1.8 tevékenységek kivételével - a megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületnek meg kell felelnie legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30) Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriának.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.4	Az energetikai mellékletben a fejlesztés előtti-, köztes- és utáni állapot számított energiafelhasználási adatainak bemutatása a tanúsítványokkal összhangban került kitöltésre, valamint az energetikai mellékletben a fejlesztést megelőző-, és a fejlesztést követő energia felhasználás és költségek a Projekt Tervvel összhangban kerültek elkészítésre. A megvalósítási ütemterv szakmailag tekintetben megfelelő. A 2.1.1.8. tevékenység esetén szakértői számítással alátámasztották a rendszer alkalmazásával elérhető primer energia megtakarítást és az abból adódó ÜHG csökkenést az érintett épületekre vonatkozóan.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.5	A támogatást igénylő vállalja a Felhívás 2.3., 2.4., 5 és 6. pontjában meghatározott előírások teljesítését.	megfelelt/nem felelt meg
2.6	A betervezett hőtermelő kapacitás megfelel a Felhívásban és az Energetikai melléklet „Hőtermelők” munkalapján előírt követelményeknek. A Projekt Terv B/3.3. pontjában foglaltak szakmailag értelmezhetően kifejtésre kerültek és a Projekt Terv IV. számú melléklete benyújtásra került.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
2.7	A támogatást igénylő a 7/2006. TNM rendelet által definiált „BB - közel nulla” szint elérését vagy meghaladását vállalja. Több épület esetén, amennyiben az épületek több mint fele „BB - közel nulla” szintet kíván elérni, a szempont megfelelt, egyéb esetben nem megfelelt.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.8	Az érintett épületek fejlesztés előtti energiaigénye alapján a meglévő állapot hiteles energetikai tanúsítványának Ep értéke nagyobb, mint 250 kWh/m ² a.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
3	Fenntarthatóság és horizontális szempontok	
3.1	Teljesülnek az esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1	A támogatási kérelem tartalma megfelel a felhívás 7.4 és 7.5 pontjaiban meghatározott fajlagos költségeknek, költséglimiteknek és belső arányoknak.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns

Terüleetspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó terüleetspecifikus mellékletében található.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmazható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig, támogatási összegig vagy finanszírozási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmazható.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Közszolgáltatásért járó ellentételezés

A közszolgáltatásért járó ellentételezésre vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozatnak (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A 2012/21/EU bizottsági határozat 4. cikke értelmében a megbízási aktusnak (támogatási szerződésnek) a következőket kell tartalmaznia:

- a) a közszolgáltatási kötelezettségek tartalma és időtartama;
- b) a vállalkozás megnevezése és adott esetben az érintett terület;
- c) a támogatást nyújtó által a vállalkozásnak adott kizárólagos vagy különleges jogok jellege;
- d) az ellentételezési mechanizmus leírása és az ellentételezés kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paraméterei;
- e) a túlkompenzáció elkerülésére és visszafizetésére hozott intézkedések.

A vállalkozás közszolgáltatás nyújtásával való megbízásának időtartama nem haladhatja meg a tíz évet. Tíz évnél hosszabb megbízási időtartam esetén a 2012/21/EU bizottsági határozat csak akkor alkalmazható, ha a közszolgáltató olyan jelentős beruházásra kényszerül, amelyet az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban hosszabb időtartam alatt kell amortizálni.

Amennyiben a Támogatott a közszolgáltatás körén belül és kívül is végez tevékenységeket, akkor a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (9) bekezdése értelmében a közszolgáltatás költségeit és bevételeit a többi szolgáltatásétól elkülönítve kell kimutatnia belső számláiban, a költségek és bevételek elkülönítésének paramétereivel együtt. A közszolgáltatáson kívül eső tevékenységek költségei magukban foglalják az összes közvetlen költséget, a közös költségek arányos részét és a megfelelő tőkemegtérülést. E költségekre nem adható ellentételezés. A Támogatott a támogatásról olyan elkülönített elszámolást köteles vezetni, amelyből a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (2)-(4) bekezdésben meghatározott követelmények ellenőrizhetők.

Ha a Támogatott a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének megfelelően meghatározott összeget meghaladó támogatásban részesül, a kedvezményezettnek a túlkompenzációt vissza kell fizetnie. Amennyiben a túlkompenzáció összege nem haladja meg az átlagos éves ellentételezés összegének 10 %-át, a túlkompenzáció átvihető a következő időszakra és levonható az arra az időszakra fizetendő támogatás összegéből.

Kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 53. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, működési kiadásához nyújtott támogatásként a következőkhöz nyújtható:

- a) muzeális intézmény, levéltár, könyvtár, művészeti vagy közművelődési intézmény - ide értve a közösségi teret -, koncertterem, filmszínház,
- b) tárgyi kulturális örökség, régészeti lelőhely, emlékmű, történelmi emlékhely és épület, a kulturális örökséghez kapcsolódó természeti örökség, kulturális vagy természeti örökséggé nyilvánított örökség,
- c) a szellemi kulturális örökség valamennyi formája (pl. népi hagyományok, kézművesség),
- d) művészeti vagy kulturális esemény, előadás, fesztivál, kiállítás és hasonló kulturális tevékenység,
- e) kulturális és művészeti oktatási tevékenység, a kulturális kifejezőmódok sokfélesége védelmének és támogatásának jelentőségét tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok, ideértve az új technológiák alkalmazását is ezen célokra,
- f) zenei és irodalmi alkotások írása, szerkesztése, gyártása, terjesztése, digitalizálása, kiadása és fordítása.

Csekély összegű támogatás:

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző két pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi áru fuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.¹⁴

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő joggalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a 2021-20207-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az Általános Útmutató a 2021-20207-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

Általános Útmutató a 2021-20207-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projekt kiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről

¹⁴ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valóságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

1. Az érintett ingatlanok tulajdonviszonyainak igazolásáról szóló okiratokat az ÁÚF-ben leírtaknak megfelelően;
2. Nyilatkozat a 2.3 pont 3) funkciók igazolására, releváns esetben a funkcióváltásra, 2.3. pont 3) 2., 39), 40), 48), 55) alpontjaira, valamint a 2.4 pont valamennyi releváns alpontjára vonatkozóan;
3. Projekt Terv és a „Kötelezően csatolandó” mellékleteinek (I.-V.) benyújtása a felhívás 2.3. 16)-ban leírtak alapján történik. Amennyiben csak a felhívás szerinti 2.1.1.7. tevékenységre nyújtanak be támogatási kérelmet, úgy ezek benyújtása nem releváns. Amennyiben csak a felhívás szerinti 2.1.1.8. tevékenységre nyújtanak be támogatási kérelmet, úgy a Projekt Terv releváns részei töltendőek és csak a releváns mellékletek benyújtandók. Ez esetben nyilatkozatba kell foglalni, hogy mely mellékletek benyújtása nem volt releváns a projekttel kapcsolatban.
4. Épületenergetikai mellékletek:
 - a) Energetikai melléklet (a megadott Excel sablon alapján), amely tartalmazza a Szakértői nyilatkozatot, a Kivitelezői nyilatkozatot (2. mérföldkőnél szükséges benyújtani), a napelem és/vagy hőszivattyú betervezése esetén a Tervezői nyilatkozatot, továbbá a záró beszámoló (ZB) nyilatkozatot (2. mérföldkőnél szükséges benyújtani), melyet a beruházás megvalósítását követően, a záró beszámolóhoz szükséges csatolni. A mellékletben szereplő nyilatkozatokat nyomtatvány, továbbá aláírt, szkennelt, elektronikus (.pdf) formátumban is csatolni szükséges;
 - b) Az épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) állapotára vonatkozó, tanúsító program használatával készített – a 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet szerinti - hitelesített energetikai tanúsítvány a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítással, mely a CO₂ kibocsátási értékeket tartalmazza;
 - c) Az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) állapotot, valamint a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített, a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítás, mely a CO₂ kibocsátási értékeket tartalmazza;

A 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítások készíthetők egyszerűsített vagy részletes módszerrel, azonban a megelőző (kiinduló), az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) és a tervezett állapot kizárólag azonos számítási módszer/tanúsító szoftver alapján kerülhet meghatározásra.

5. „Nyilatkozatok” mellékletek benyújtása.
6. Ha a projekt beruházási költsége tartalmaz nem elszámolható költségeket is, úgy a projekthez kapcsolódó önerő rendelkezésre állását a támogatási kérelem benyújtójának a támogatási kérelem benyújtásakor nyilatkozattal szükséges igazolnia (amennyiben releváns).
7. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns)

Felhívjuk figyelmét, hogy a fent felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

A Projekt Terv VI.–XIII. számú mellékleteit legkésőbb az első mérföldkő időpontjáig szükséges benyújtani.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges:

1. A kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát,
3. A Konzorciumi megállapodást a támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra, az egyszerűsített költségelszámolás alátámasztó dokumentuma(i) és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) stratégiai célja az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés ösztönzése, csatlakozva a globális erőfeszítésekhez. Bár a klímaváltozás alapvető okainak nagy része a városias térségekben összpontosul, a széndioxid-kibocsátás csökkentés és az erőforrás-hatékonyság megvalósítása valamennyi településen kihívást jelent, így a város-vidék együttműködés is nagy szerepet kaphat a célkitűzések megvalósításában.

Magyarországon az éghajlatváltozás kapcsán a fő stratégiai keretet a nemzeti katasztrófakockázat-értékeléséről szóló jelentés és a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS-2) biztosítja. Az

új Nemzeti Energiastratégia és a NEKT legfontosabb célkitűzése az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése. A felhívás eredményeként rendelkezésre álló beavatkozások elengedhetetlenek ahhoz, hogy Magyarország ÜHG kibocsátása legalább 40%-kal csökkenjen 2030-ig 1990-hez képest, azaz a kibocsátás 2030-ban nem haladja meg az 56,19 millió t CO₂-egyenértéket, továbbá, hogy 2030-ra a bruttó végső energiafogyasztásban elérhető legyen a legalább 21%-os megújuló energiaforrás részarány.

A beavatkozások elengedhetetlenek a 2012/27/EU irányelv szerinti energiahatékonysági illetve a 2009/28/EK irányelv szerinti megújuló energia részarányra vonatkozó kötelezettségek tagállami teljesítéséhez. Az intézkedés átfogó célja a felhívásban meghatározott önkormányzati intézmények hatékonyabb energiahasználatának, racionálisabb energiagazdálkodásának elősegítése, amelyen belül alcélként jelenik meg:

- Többségi önkormányzati és/vagy Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság(ok) tulajdonában lévő épületek, illetve infrastrukturális létesítmények energiahatékonyságot célzó felújítása és fejlesztése, amennyiben az egyes beruházások a fosszilis energiahordozókból származó üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentését szolgálják;
- a hazai megújuló energiaforrások fokozottabb használata, mivel az elmarad az EU átlagtól, ugyanakkor Magyarország ilyen jellegű potenciálja több területen is kimagasló. Ezért további cél a projektek keretein belül a megújuló energiaforrások elérhetőbbé tétele, használatának ösztönzése, népszerűsítése.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok

Törvények, rendeletek

A kapcsolódó jogszabályok listáját a felhívás 9. számú melléklete tartalmazza.

13.3. További mellékletek

A) Terüleetspecifikus mellékletek:

- 1) Bács-Kiskun megye
- 2) Békés megye
- 3) Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 4) Hajdú-Bihar megye
- 5) Heves megye
- 6) Jász-Nagykun-Szolnok megye
- 7) Komárom-Esztergom megye
- 8) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 9) Zala megye

B) Szakmai mellékletek:

1. Projekt Terv útmutató és mellékletei
2. Energetikai melléklet, és annak főbb nyilatkozatai
 - a.) Szakértői nyilatkozat
 - b.) Kivitelezői nyilatkozat
 - c.) Tervezői nyilatkozat
 - d.) Záró beszámoló nyilatkozat (ZB)
3. „Nyilatkozatok” mellékletek:
 - a.) Fenntartói/Üzemeltetői/Vagyongazdálkodói hozzájárulás és igazolás
 - b.) A beruházással érintett ingatlanra vonatkozó önkormányzati nyilatkozat
4. Akadálymentesítéssel kapcsolatos elvárások
5. Akadálymentesítés örökségvédelmi érintettség esetén
6. Illeszkedés igazolások - területi szereplőként

7. Összesítők
8. Konzorciumi megállapodás minta
9. Jogszabályok listája és fogalomjegyzék
10. Kommunikációs csomagok keretében elszámolható költségek felső korlátai
11. Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez